

ŠTEVILKA 3
LETNIK 1.

15. VI 1977

Odsev Aespo

IZDAJA OOZSMS
TRZIN

UPRAVIČENO OGORČENJE NA ZBORIH KRAJANOV

Žalostno je skrčati zbor krajanov, na njem pa ljudi seznaniti samo z neizpolnjenimi načrti, in z v nedogled prestavljenimi oblju-bami. V tem stilu sta oba zpora, ki sta bila v zadnjem času v Trzinu, precej krajanov razočarala in seznanila s številnimi slabostmi.

Šepala je že organizacija sama. Za prvi zbor precej krajanov sploh ni vedelo kdaj bo. Vseh predstavnikov iz občine, ki bi na tem zboru morali poročati o delu SIS - Domžale sploh ni bilo (npr. za kulturo). Tisti, ki so bili, pa so prišli na zbor nepripravljeni. Večinoma so se vsi najprej opravičevali, da nimajo zadostnih podat-kov in da pravzaprav oni niso poklicani da bi poročali; svojo zadrego pa so reševali na ta način, da so brali že znane poda-tke iz Občinskega poročevalca; govorili o povsem splošnih in nepo-membnih stvareh in plēteničili v nedogled. Ljudje si z njihovimi govorancami res niso mogli kaj dosti pomagati; pa tudi sam sestanek ni bil najbolje voden (to velja zlasti še za drugi zbor).

Na prvem zboru je razprava zaživila po brezciljnem govoru tov. Mavrija, predsednika TKS, ki naj bi poročal o delitvi sredstev za športno dejavnost; vendar razen lepih fraz, ni mogel Trzincem obljudbiti ničesar.

Največ odobravanja je poželo stališče tov. Ipvaca, da je razvoj telesne odvisen od osnove, ki pa je v Trzinu nimamo. Ni špor-tne dvorane, telovadnice, pa tudi nobenega drugega športnega ob-jekta. Ker KS za te objekte nima denarja, vendar pa Trzinci, ki že vsa leta po vojni plačujemo potrebne davke, prispevke in samoprispe-vke, sredstev, ki se stekajo v občinski davčni upravi, neposredno še nismo ničesar dobili, so udeleženci zpora enoglasno sklenili, da zahtevamo, da se z naslednjim referendumom zagotovijo sredstva za telovadnico, ki naj bi bila izhodišče razvoja telesne kulture v kraju.

Tovariš Mavri je zatrdil, da smo bili Trzinci dostikrat tu-di sami krivi, ker nismo postavljali zahtev za financiranje športa v Trzinu. Povedal je, da je najprej treba pokazati delavnost, zani-manje in, da se morajo športniki bolje organizirati, kajti le v tem primeru bodo denarne naložbe tudi koristno izrabljene. (za vzhled je navedel prizadevne hance in hokejiste iz Prevoj)

Strinjamo se z njegovo pripombo. Na tem področju bi moralo kaj več narediti trzinsko Športno društvo.

Potem, ko je Mušič Franci razložil, da v Trzinu organizirano in z dobrimi športnimi uspehi deluje strelske društvo, ki pa nima dovolj denarja za nove puške, je t. Mavri začel mencati o tem, da trzinski strelci pravzaprav še ne morejo dobiti denarja in naj raje poskušajo dobiti puške, ki jih je dobila TKS in so razpršene po kdove katerih streliščih v občini.

V poročilu tov. Blejčeve o izobraževalni samoupravnji skupnosti, je krajane najbolj razburilo dejstvo, da je načrtovana gradnja šole v Trzinu spet odrinjena na stran in da bomo morali v Trzinu čakati na tretji samoprispevek. Izvedeli smo, da je načrtovana gradnja še ene šole v Domžalah in šole v Homcu, sele nato naj bi bili na vrsti Trzinci. Zborovalci so bili zelo ogorčeni, saj nam je šola bila obljubljena že v prvem, nato pa še v drugem samoprispevku. Skupščina Občine Domžale pa Trzin neprestano zapostavlja in načrt za gradnjo se iz leta v leto odлага. Šola in vrtec sta bila v našem kraju načrtovana že takrat, ko novega naselja še ni bilo. Sedaj pa se bo število prabivalcev zelo povečalo, kar bo še zaostriло problem. Zaradi vsega tega so zborovalci sprejeli sklep, da Trzinci ne odstopamo od prvotnega načrta gradnje osnovne šole in vrtca v Trzinu. Občina se je dolžna držati načrtov in ne sme dajati prednosti kasnejšim načrtovanim (šolam in vrtcem)!! Če pred tretjim referendumom gradnja obeh objektov ne bo zagotovljena, Trzinci na prihodnjih volitvah ne bomo volili!!!

Poročilo o delu SIS otroškega varstva je še prililo olja k ognju razburjenja, saj smo izvedeli, da naj bi bil trzinski otroški vrtec na vrsti sele leta 1980. V ogorčeni razpravi so krajanji protestirali ker bi morali z gradnjo vrtca začeti že letos (izbran je že prostor zanj).

Poudarjeno je bilo, da Trzin leži ob izredno prometnih cestah in da tudi s tega vidika otroškemu varstvu ni posvečena zadostna skrb, saj ob glavnih cestah ni pločnikov, prehodi čez cesto pa so nevarni, zlasti otrokom. Večina staršev je zaposlena, tako, da je varstvo otrok res eden najpomembnejših problemov. Udeleženci zборa so z glasnim odobravanjem potrdili predlog, da tudi pri načrtih za gradnjo vrtca v Trzinu ne mislimo odstopiti od planov.

Ta sklep je vreden vse pochvale, vendar pa smo na zboru dobili občutek, da smo za nezavidljivo stanje v otroškem varstvu in šolstvu krivi tudi sami Trzinci, saj se do sedaj nismo zadosti ostro in složno zavzeli za rešitev teh problemov. Upamo, da bo zdaj, ko nam voda teče v grlo, bolje. Moramo se strinjati z mnenjem enega od občanov, ki je dejal : " Žalostno je sklicati zbor krajjanov in na njem ne dati niti obljub, še zlasti za šolo in vrtec, ki ju v Trzinu tako nujno potrebujemo!"

Tudi pri naslednji točki: ocenjevanju dela delegatov, so se pokazale številne slabosti. Izvedeli smo, da se delegati ne udeležujejo sej delegacije (zlasti nekateri se jim vestno izogibajo), zaradi preobsežnosti delegati ne preštudirajo gradiva, sestanki so predolgi in neplodni, pa tudi sami krajanji se premalo zanimajo za delo delegatov. Ne dajejo nobenih pripomb ali predlogov, ne obveščajo delegatov o problemih, ki se pojavljajo v KS, ne nadzorujejo kako delegati izpolnjujejo svoje naloge. Dolžnost vsakega krajanega je, da prihaja na sedež KS s predlogi, ki bi koristili celotnemu kraju in da organe KS obveščajo o vseh težavah, kajti le na ta način bo delegatski sistem res zaživel.

Krajanji so se zavzeli tudi za to, da delegati na občinski skupščini ne bi zastopali lastnega mnenja, ampak bi se morali zavzemati za interes vseh krajanov. Te interese pa bi morali odločno braniti, ne pa zgolj obiskovati sestanke in dvigovati roke takrat, ko jih dvignejo drugi. Če so si v drugih KS lahko priborili šole, vrtce, asfalt, trgovine in podobno, bi to lahko dosegli tudi Trzinci ! Seveda pa pri tem ni važno, da pošljemo na občino nekaj fantov ali deklet, ki bodo tam malo zarobantili. Potrebno je dobro pretehtati, koga bomo poslali zastopat naše interese. To morajo biti iznajdljivi, prizadevni ljudje, ki se bodo znali včasih tudi žrtvovati za dobro celega kraja. Trzinci pa kar nismo bili pripravljeni tako važni nalogi, kot je izbira kandidatov za delegate, posvetiti kaj več časa. Na prvem zboru so zborovalci to zamudno nalogo kaj radi prestavili na drugi občni zbor.

Po 14 dnevih premora so trzinski volilni upravičenci v preensesni učilnici osnovne šole izvedeli imena kandidatov za delegate v samoupravnih organih KS. Videlo se je, da je bil seznam sestavljen bolj na hitro roko, zato so bile reakcije med krajanji kaj čudne. Ko naj bi potrdili listo kandidatov, ni bil zanjo nihče, proti je bil eden, vzdržal pa se tudi ni nihče!!!?

Ljudje so se prebudili ob drugi točki dnevnega reda, ko je vodja komisije za asfaltiranje cest v Trzinu podal poročilo.

Zvedeli smo, da v KS deluje sedemčlanska komisija, ki se ukvarja s pripravo vsega potrebnega za asfaltiranje cest. Projekt je že izdelala; po predračunu bo vrednost znašala 332 mil. starih din, Komisija si je priborila možnost, da izvajalec lahko najame 200 mil. občinskega kredita, pod pogojem, da ostali del zneska Trzinci zberemo sami. Člani komisije so predlagali, da bi ta denar zbrali po naslednjem ključu : vsako gospodinjstvo bi prispevalo po 4000 ND, poleg tega pa bi vsak lastnik motornega vozila dal še 2000 ND; od socialno šibkih občanov ne bi zahtevali strogo določene vsote ampak bi ti prispevali toliko, kolikor bi sami zmožli in želeli. Komisija računa tudi na 50 mil. din, ki naj bi jih zbrali med trzinskimi zasebniki. Obrtnik, ki bo prispeval denar za asfaltiranje, bo imel davčne olajšave. Nekaj denarja pa bi nabrali tudi od delovnih organizacij, v katerih so Trzinci zaposleni.

Komisija je bila mnenja, da je ta način zbiranja sredstev najboljši v sedanjem položaju, upoštevajoč dejstvo, da moramo pohiteti, ker stroški neprestano naraščajo. Ob tem se moramo zavedati pomena asfalta na naših cestah. To naj bo akcija prav vseh Trzincev, saj gre za koristi nas vseh, ne le tistih, ki živijo ob cestah, ki bodo asfaltirane.

Prav to vprašanje je vzbudivo največ pripomb; ljudje so spraševali, kaj bo s cestami, ki vodijo do njihovih domov, nič kaj razveseljivo ni bilo slišati opazke, kot : " Če ne bo asfaltirana naša cesta, jaz ne prispevam ničesar! Kaj me brigajo drugi !" Najglasnejši so bili stanovalci ob Mlakarjevi in Rakefovi ulici. Tov. Ipavec jim je pojasnil, da jim v primeru, če dajo denar za asfaltiranje, ne bo treba dodatno plačevati Biro-ju 71, ki je dolžan asfaltirati ti dve ulici. Predsednik KS pa je zatrdil, da bo KS - Trzin že naslednji dan z vlogo Biro-ju 71 pospešila zadevo. Vodja komisije je obvestil navzoče, da bodo z morebitno večjo zbrano vsoto prevlekli z asfaltom še druge trzinske ulice.

Na koncu bi radi opozorili še na madež, ki je padel na zbor, ker je predsedstvo dovolilo (na obeh zborih), da so nekateri posamezniki s svojimi osebnimi problemi odrinili vstran veliko bolj važne zadeve, ki se tečejo vsega kraja: zlažan pritisk v vodovodnem omrežju, odvoz smeti z Ljubljanske, pojasnilo Sveta KS o betonarni...

Osebna koristi posameznikov prevečkrat potisnejo v kot enotnost Trzincev, na katero smo bil včasih tako ponosni!!!

POGOVOR Z OBČANOM - POGOVOR Z OBČANOM - POGOVOR Z OBČANOM - P

" TRZINC' SMO VČASH POSOD KOMANDO ' MEL "

Tolrat smo na razgovor povabili trzinčko " grčo," Mušič Blaža. Izbrali smo ga za to, ker je Trzinec že od mladih nog in o Trzinu veliko ve; že dvno jo prešel Abramha, preživel je dve svetovni vojni.....

Življenje mu ni prizaneselo, zato je bila njegova pripoved še toliko bolj zanimiva. Tukolo je začel :

" Ja, včasih je bilo čisto drugače; ko sem bil otrok, je oče delal v Ameriki, mati pa je šivala slavnike v Domžalah. Spomnim se, kakor sem ji nosil malico na delo; v Anglici 'je bila največkrat krompirjeva kuša in kava. Če jo kateri delavki naj ostalo na dnu, sem tisto 'zmerm prov z veselim pomahu.' Hodil sem tudi v šolo, ki so ji rekli ponavljalna. Ker sem se dobro učil, sem vanjo hodil samo ob četrtekih in nedeljih od 8^h - 12^h in ne vsak dan, takrat kot drugi."

Kaj pa ste počeli kot fant?

" Veliko nas je bilo pri hiši, pa sem moral zgodaj prijeti za delo. Že s trinajstimi leti ! Ja, za službo je bilo pa takrat težko.

Kljub temu pa smo mladi našli čas, da smo se ob večerih zbrali in kadšno zapoli. Pa kadšno lumperijo smo " tud ušpilal." Spomnim se, da smo nekomu kmetu ponoči prestavili leseno stranišče, in to za cesto, po kateri so ljudje hodili od maše. Vanj smo postavili s slamo nabasenega stražarja. 'To j bo heca!' Drugi dan je kmet iskal izginulo stranišče, ljudje pa, ki so se vrčali iz cerkve 'so zjal vanga koker telo v nova vrata.' Teče reči smo lahko počnili le tisti, ki smo bili že potrjeni. Mlajši niso smeli z nami."

Služili ste tudi vojake!

" Ja, veš, ko smo šli na 'Štelengo' v Kamnik, smo se peljali na okrešnem vozlu, na katerega smo pribili trzinški simbol 'skorco.'

"Tud sami smo bli obrancen; vsok j moj tolj rož, da b jh še krava domi nesva. Zraven smo pa pol, pa to tko lpo, da so nas v Kamnik prosil, naj še kšno urežemo. Nauzadne smo se pa s Thinem stepl. Vojko sem pa potem v Makedoniji služil."

Omenili ste "skerco;" kako so tamrat kaj sekale?

"Sekalo pa, sekale! Trzinc' smo včasih posod homendo 'mel. Se nismo nč bal jt na žegnane ali pa na smajno, ne v Loko, ne kjer drugam. Se še spomnm ene veselice, k' so nam Včen pod mizam von ušl'. Depovc pa Stobljen so bli pa še slábi. Drugačo smo bili pa na veselicah soli-dni. Pevci smo se skupaj zbrali, kaj popili in zapeli. Stepli smo se, le če je bilo zares treba.

"Enkrat so tamvad špetór zahuhal, pa smo se stepl; taspodn končen s tazgornm. Meni ni bo zraven. Žaslišu sm vptjé, pa sm stopu kjer gor, pa sm vidu, d se tepejo; zagrabi sm količek, pa potihem zraven pršov, pa sm tistga, k' je biv najbliži nmav po pločh pogvadu; pol pa še ene dva, pa j bva zmaga od spodnih končnu. Ampak nismo bli mi krivi, smo sam red deval. Iština! Drugi dan so nas že iskra-li žandarji; poizvedeli so kdo je bil kaj udarjen in nas popicali. Smeli smo k sodniku v Kamniku. Imeli smo srečo, da smo bili v istem vagonu z njim. V vagonu smo poli, sodniki nas je pa spodbujal, naj kar pojemo. 'Tko smo še prjatl ratel.' Kaznovani smo bili pa vseeno. Kdor je dobil udarec, je dobil tudi do pet dni aresta, jaz nisem imel nič, pa nisem nič dobil. Tudi moj brat je dobil ono po 'pukl', pa ni bil nič kaznovan, ker mu niso buško našli.

Najbrž ste se ukvarjali tudi s čim resnejšim...

"Sevda! V tistih letih sem postal gasilec. Imeli smo še ročno 'pumpo', ki so jo preskrbeli nači predniki in smo jo prevažali na-olrog s konji. 'Jes sm biv za trobača. Če j'ko gorev, sm vzev tro-bonto, skoču na kolo, pa čez Trzin trobu, zraven pa plozu: 'gori, gori!'"

Pa tudi vasovat ste hodili...

"Hodil smo ke, kmr j vetr potegnu. Velikat sm tud kolo na ram dom nesu, pa pibč v rok držu. Trzinko so ble k' fest babe, no, kšna j' bva tud raca."

V vaši mladosti je dosti ljudi odšlo v Ameriko " s trebuhom za kruhom." Ste tudi vi pomislili na to?

"Ne samo mislil, sem imel že vse 'iskomendiran.' Hotel sem k Pepevarjemomu Mihi, ki je imel v Clevelandu avtomobilsko delavnico. Ker sem bil mladoleten, sem moral dobiti očetovo privoljenje. Bili smo že v Kamniku, 'v tistmo ment' pa so je oče premislil in mi rekel: 'Veš, jaz sem Ameriko že izkusil, ti jo pa ne boš!' Tako z mojo Ameriko ni bilo nič. Spomnim se, ko so se drugi dan prijatelji peljali mimo naše hiše in mi mehalni v pozdrav, 'sem biv tko togoten, da sem od jaze kr vznak padu, pa travo ruvac.'

Danes večina Trzincev hodi v tovarne; s čim pa so se včasih preživljali?

"V glavnem so bili kmotje. Trzinci so tudi na veliko 'furali' in to blago vsch vrst. Na travniku pod gradom je bil včasih velik bajer, kjer so pozimi brezposolni ljudje lomili led, 'furmani' pa so ga prevažali v ledonico pivovarne Union.

Včasih je bilo v Trzinu veliko mesarjev, ki so prodajali tudi 'na šverc' in so bili nasploh prebrisani. Spomnim se, da je marsikateri Trzinec kupil tudi meso kakšne crknjene krave, ne da bi za to vedel. Največ denarja so imeli pa birti, katerih tudi ni manjkalo. Enkrat smo mulci princigli k 'Na jezu' sedem in pol kg težko ščukko, za katero nam je birt (Jezenski fotr) dal tri krone. Res da je bila riba velika, ampak za tri krone si takrat dobil kruha za ves teden.

Ja, včasih je bilo v Trzinu tudi letališče; bilo je za železniško progo, tam kjer je danes Lukmanova hiša. Od 1917-19 so tam prišajala nemška letala, ki so vozila vojake na soško fronto. Potem pa je enkrat eksplodiral bombo in z letališčem je bilo konec. To je zgodilo kmalu po prvi svetovni vojni."

Preživeli ste tudi drugo svetovno vojno...

Delal sem v Komnolomu, pa so me gestapovci kar naenkrat odpeljali, češ da delam za 'bandite.' Jaz nisem nič priznal, čoprov sem pred dnevi izročil partiznom tri puške. Na gestapu v Kamniku so me tepli z bikovko, da so bile vse stene krvave; privezali so me kar za mizo. Naenkrat mi je bilo dosti, pa sem, še danes ne vem kakš, potrgal vozi

in pometal Nemce naokoli; potognili so pištole, jaz sem pa rekел: 'Če me kar ubijete, ampak privezat se pa ne dam več!' Na sročo je prišel takrat v sobo nek oficir, ki jim je naročil, naj me spustijo. Če bi kaj priznal, bi me zagotovo ustrelili. 1943 so nas odpeljali na Ljubelj, kjer smo gradili tunel. Ob grudbišču so Nemci držali ujetnike, katere so streljali pred našimi očmi, tako da sploh nismo mogli delati. Enkrat smo sedem ujetnikov skrili v vagonček, nanje pa smo naložili skal; nekdo pa jih je izdal in tako so jih Nemci takoj postrelili. Ko pa sem bil doma na dopustu, pa nisem hotel več nazaj in sem šel z drugimi terenci 'v gmajno.' Že na poti smo bili napadeni, in to neoboroženi. Težko je bilo, težko!

Med vojno je bila nekaj časa v Trzinu moja med Nemčijo in Italijo. Italijani so prišli vse do Domžal, nato pa so jih Nemci pregnali, moja pa se je premaknila k savskemu mostu."

Vemo, da ste v času gradnje novega naselja opomorili na zakopane mire iz druge svet. vojne...

"Ja, te so pustili Nemci pred našo hišo, ko so se umikali. Jaz sem jih zakopal pred otroci. Ko so začeli razkopavati zemljo, sem se spomnil nanje. Prišel je pirotechnik, pa je nastavil aparat na uho in takoj nekaj začutil. Najprej se je zasmajal in rekel: 'To bodo gotovo hukšne stare kahle,' jaz sem mu pa odvrnil: 'Kar bojo naj kahle, ampak jaz grem stra ko bote ril!' No potem je pa odkopal šest, 35 kg težkih min, napolnjenih z iperitom."

Se Trzin vaše mladosti kdaj razlikuje od današnjega?

"Danes se na veliko gradi. Postavili so že celo novo naselje. Saj ne vem 'ko hudiča lđe dner dobojó!' Včasih smo se vozili s kolesi, danes pa noben še motorja ne more; tudi glavna cesta z drugimi vred je bila maledamska.

Danes se veliko bolje živi, kot včasih. Takrat nisi našel skorjice kruha ob cesti, kot sedaj. Otroci smo bili včasih veseli mlečne kaše, današnji pa še 'pohanja'ne marajo.

Boljšo pa je bilo včasih, da smo šli slupaj 'na dva deci 'ali kam drugam, pa dosti bolj smo slupaj držali; danes tega ni več."

Mislite, da v Trzinu še kaj manjka?

"Ja, treba bi bilo zgraditi kakšno večjo šolo, novo trgovino, potrebujemo pa tudi otroški vrtec."

Pogovor sta pripravila in vodila Tone in Marjan.

XX

HOKEJSKI GOLI " NA RAZPOLAGO "

Poletje je in vsi se veselimo brezskrbnih počitnic ob vodi in vodnih športov. Mogoče pa nekateri trzinski fantje igrajo vaterpolo, ne vem; vem pa, da bajer, na katerem igrajo hokej v zimskem času, poleti za to ni primeren. Sopirile so se vratnice z napetimi mrežami, pozimi. Sedaj mrež ni več. Nekdo jih je potreboval in jih tudi vzel.

Strah me je, če pomislim, da bo nekdo potreboval tudi vratnice. Mogoče bi bilo res bolje, če bodo to storili fantje sami. Tako se bodo v času igranja hokeja izognili medsebojnim očitkom !!!

XX

DVOMESTČEN ODD TH

Predpoletne dvomesečne počitnice so za strelci in sedaj že lahko razberes čitljiv plakat, ki vabi vsak četrtkov večer na trening z zračno puško.

Zagotovo pa so si strelci tudi telesno in duhovno opomogli, da se bo lahko končalo tudi družinsko tekmovanje z zračno puško.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

" VODENJE " . . .

Kdo je tisti, ki ne zna "voditi" metle in pri tem pusti za seboj še cele kupe čikov na trzinski "aUtobusni" postaji ?! ?!

KDO PA JE VODJA TRZINSKE MLADIH ...

Že v prvi številki našega časopisa smo pisali o delu OOZSMS - Trzin; članek se je nanašal predvsem na programske naloge, ki naj bi jih izvajali člani mladinske organizacije v Trzinu. Naj tistim, ki teh nalog ne poznajo ali pa so nanje že pozabili, naštejemo le nekaj osnovnih: športna tekmovanja, delovne akcije, idejno-politično izobraževanje, kulturne in zabavne prireditve...

Spomladni so izvedli programsko in volilno konferenco, na kateri so izvolili svoje vodstvo in si zadalni naloge. Evidentiranih članov je veliko, še več je tistih, ki še niso.

Sedaj pa se vprašajmo : " Koliko izmed omenjenih nalog pa se v resnici izvaja v Trzinu? Kdaj in kolikokrat so se mladinci zbrali v svojem prostoru, in predvsem, kaj so naredili ? Koliko je OOZSMS Trzinu lahko v ponos ?

Že od leta 1970 ni mladinska organizacija dobila nobenega priznanja v občinskem merilu, za kakršnokoli dejavnost.

Vzemimo vso stvar takole : " Športa ne potrebujemo, kaj nam bo kultura, 'zabavamo' se lahko pri Herobetu ali kje drugje, kdo pa še danes dela ?!" Ne, ne; naši mladinci ne mislijo tako. Če danes, ko tole pišem, so me propričali o nasprotnem. Skupina fantov je pljunila v roake na lastno pest in začela za domom DPO urojati igrišče; zapisal sem "na lastno pest." Da res, brez kakšne priprave ali vodstva so se silno spontano vrgli na delo. Pokažali so, da hočajo nekaj spremeniti. Dodajmo navedenemu še dejstva, kot : mladinci so organizirali spomladanski kres, vseskovi so aktivni na raznih proslavah in veselicah, trije so se udoležili republiškega!!! prvenstva v krosu in dosegli dobre rezultate, nekaj jih je aktivnih tudi v družbeno-političnih organizacijah kraja. Pa vendar mladinci niso zadovoljni, zadovoljni niso niti "odrasli" trzinskega občestva. Smo pred nekim čudnim, protislovnim položajem; nemreč : mladina dela na vseh področjih, OOZSMS (tudi mladina, kdo pa drug) pa nikjer in zanjo komaj vsakde kvtre kdo sliši. Torej, mladina dela in ne dela.

Povejmo še tole : razen organizacije krosa, ki je bila globoko pod ravnijo, so si njihovo delo in uspehe prilestile druge organizacije in društva, včasih pa celo posamezniki. V tem tiči del odgovora na: mladina " ničesar ne dela." Poiščimš še odgovorne za tak položaj; predsedniki in vodje krajevnih organizacij in društev, " odrasli," povejte: " Ali je mladince (ke) dobro uporabiti samo pri pospravljanju

dvorane po raznih prireditvah, ali so dobri samo za pronašanje miz po končanih veselicah, ali je pametno dopuščati, da semo "na papirju" izvajajo svoje družbeno-politične dolžnosti....

"Na mladih svet stoji!" pravijo "odrasli." Koliko pa kaj stoji, da bo na njih tudi obstal?! Kdaj pa se je že kaktzen mož, ki "upravlja" Trzinu zares pogovoril z mladimi o samoupravljanju, o športu, o kulturi ali o problemih, ki jih tarejo; koliko tvornih pobud pa je dobila mladinska organizacija od ostalih organizacij? Velika škoda bi bila ugotoviti, da "odraslim" Trzincem stavek "na mladih svet ^{pomeni} stoji" le toliko, da jih bodo mladi v življenu preživeli in nič več. Vsaka čreda ima svojega vodjo, ki je vodja zato, ker je starejši in bolj izkušen od ostalih. Kdo pa je vodja trzinske mladino in kako jo vodi?

Torej, tovariši "odrasli," vaše ugotovitve, da so mulci danes leni, da imajo vsega preveč in da nočajo delati, katero slišiš vsak dan na ulici, ne bodo čisto držale. Mladina hoče delati (pa še res je), samo pokazati ji morate kje in kako, drugo bo storila sama.

Mladinska organizacija bo zaživila, kot je treba, ko bo dobila tvornih pobud za delo in ko bo tudi v praksi enakopravno sodelovala z drugimi organizacijami in društvi. Ni dovolj, da noki "odrasel" reče: "Le naredite fantje!" nato pa vso stvar pusti ob strani in če si izjemoma pritrga kaj časa, jih pohvali ali rajši shritizira, odvisnosno od uspešnosti opravljenega dela.

Tudi vi, mladinci, ne dopustite, da bodo drugi razpolagali z vašim delom! Zganzite se in stopite skupaj; takrat se bodo vaše vitrine spet napolnile s priznanji, kulturnimi, športnimi, kot pred leti in ki bodo pripadala vsemu Trzinu.

Ko se boste zganili, se bodo mordli zganiti tudi "odrasli", ki večkrat, kot si mislite, spijo na vašem delu!!!

MARJAN

Včasu nastajanja gornjega članka, smo v urodnštvo dobili prispevok člana iz vrste mladincev, Smerajc Andreja, ki se tematsko dopolnjuje z "Kdo pa je vodja..." in ga zaradi omenjenega dejstva objavljamo na tem mestu; naj bo 'post scriptum' gornjim miclim!

Uredništvo

BOMO USPELI ?!!

Tenis je med trzinsko mladino zelo priljubljena rokroaccija. Vsak, ki je hodil pod hribom, se je v to lahko prepričal; tenis smo mladinci igrali na pokošenem travniku. Toda kaj, ko trava hitro zraste, pa tudi lastniki ne vidijo radi, da jim uničujemo seno. Teko smo bili pripravljeni igrati tenis samo takrat, kadar je bil travnik pokošen.

Zato smo se mladinci odločili, da bomo za domom DPO sami uredili igrišče za tenis. Pri podpredsedniku ŠD - Trzin, Kralj Stanetu smo se pozanimali, če lahko začnemo z deli. Povedali smo mu, da bi delali prostovoljno, ŠD pa bi kupilo mrežo. Tov. Kralj se je s tem strinjal in rekel, da z delom lahko takoj začnemo. Že v pondeljek, 27. junija smo začeli s košenjem trave. Tov. Novak, ki je prišel pogledat naše delo, je rekel, da je v načrtu preureditev celotnega prostora za domom DPO.

Toda kaj, ko je bilo že nič koliko planov, ki zadovajajo prostor za domom DPO, ko pa tam še vodno raste trva, kupi odpadkov pa mu dejajo še "lepšo podobo." Če bi bilo "po planu", bi tam že stalo igrišče za košarko, mali nogomet, odbojko ali rokomet. Izvedeli smo tudi da bodo okolico uredili s strojem; na vprašanje "kdaj", pa ni vodel nihče povedati.

Mi mladi naj bi samo čakali in čakali in verjeli praznim obljudbam. Tako pa smo se mladinci odločili, da bomo z začetim delom nadaljevali in si uredili teniško igrišče. Sprašujemo pa se, kaj sploh dela predsednik ŠD, ker se premalo ali skoraj nič ne zanima za delo ŠD in za rezultate z raznih športnih tekmovanj !!!

Od ustanovitve ŠD pa do danes so bili le trije ali štirje sestanki. Mladi bi rabili podporo pri svojem delu, vendar razen tov. Kralja ni nikogar, ki bi bil pripravljen pomagati.

A. S.

GORI VABIJO

" Tudi jaz bi šel kakšen dan v hribe, pa kaj, ko hribov ne poznam, nimam opreme, pa tudi sapa me daje!" si včasih marsikdo od nas potihem misli, ko iz doline gleda mogočne gorske vršace. Težka sapa ni izgovor! Z začetnimi, lažjimi pohodi si hitro pridobimo kondicijo, pa tudi vse gorske ture niso tako zahtevne. Samo vedeti je treba, katere so te. Iz zadrege nas lahko rešijo številna planinska društva, kjer lahko dobimo nasvete, pa tudi izkušene vodnike, ki nas bodo varno peljali v gore. Precej Trzincev je včlanjenih v PD Mengeš ali Domžale, vedno več pa jih tudi zahaja v hribe. Med nekaterimi navdušenci se je pojavila celo ideja o planinski sekiji v Trzinu. Misel ni slaba, lahko bi prirejali skupne izlete, poslušali predavanja o gorah in o doživetjih na njih, prirejali tečaje, na katerih bi se izpopolnjevali v veščinah, ki pridejo prav v planinah in sploh bi lahko poživili družabno življenje v Trzinu.

Pa kaj, ko je vsak od pobudnikov ideje rekел: "Prav z veseljem bi bil član sekcije; zdi se mi, da je potrebna. Ampak veste, za delo v njej pa imam pre malo časa."

Ker ni bilo mogoče najti primernega planinca, ki bi se javil za predsednika sekcije; za druge položaje pa sploh ni bilo povpraševanja, zato, le na pian, nadebudni hribovci!! Če se vam zdi, da bi lahko karkoli delali pri sekiji, nam sporočite. Če že nič drugega, nam vsaj povejte, kaj mislite o ustanovitvi in če ste pripravljeni sodelovati. Te stvari boste najbolje prežehiali v gorah.

Če v hribe ne boste šli sami, pa se udeležite kakega od izletov, ki jih bo v letošnjem letu priredilo katero od sosednjih planinskih društev. Prilagamo seznam nameravanih izletov PD - Mengeš:

16. in 17. julija; Begunjščica, 6. in 7. avgusta; Rjavina
15. 16. in 17. avgusta; Triglav, 28. avgusta; Olševa
3. in 4. sept.; Škrlatica. 10. in 11. sept.; Storžič. 24/9. Mirna gora
2. okt.; Bohor.

Vse podatke lajko dobite v pisarni PD-Mengeš, vsak torek od 19³⁰ naprej. Za izlete pa se razen na PD, prijavite tudi v trgovini Zarja v Mengšu. Trzinci, če se boste prijavili v zadostnem številu, vas bodo avtobusi pobrali tudi v Trzinu. Ne zamudite enkratnih priložnosti !!!

BI ŠLI NA TRIM?

S povečanim številom prebivalstva bo Trzin nujno potreboval dobro organizirano športno društvo, ki bo gojilo številne panoge. Toda vsi vemo, da je to drago in se ne da izvesti kar čez noč. Toda obstaja tudi cenejša možnost - TRIM & Trim proga bi bila lahko zgrajena takorekoč čez noč.

V Trzinu imamo toliko res čudovitih prostorov za TRIM, da to res ne bi smel biti problem. Dobri tereni so na Ongru, okrog "Gvajška", v okolini gradu, proti Dobenu... - res ni malo možnosti.

Tudi orodja za trim progo so zelo poceni. Treba bi bilo pritegniti tudi mladino, ki bi s prostovoljnim delom to zelo rada postorila.

Kot vidimo ni nobenih ovir, da Trzinci ne bi mogli imeti svoje trim proge. Mislim, da privržencev trima v Trzinu ni tako malo in bila proga zelo dobro obiskana. Vse gre torej v prid trimu.

VSI SMO ZA TRIM V TRZINU!!!

MARTA

NEKAJ JE NAROBE...

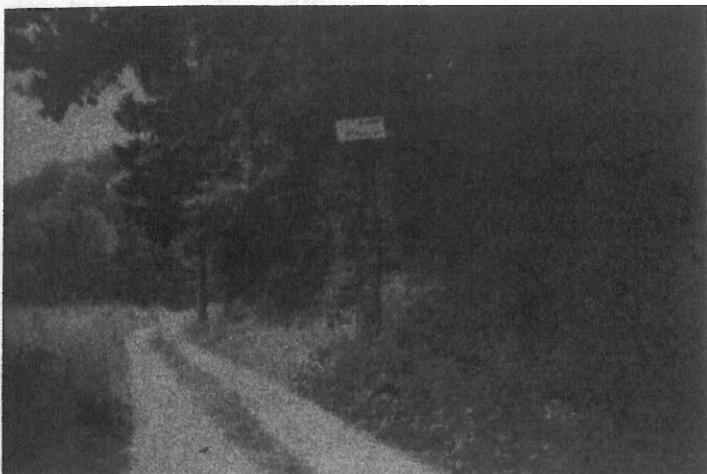
Vesel sem, ker sem že toliko star! Vesel, ker sem se kot otrok še lahko podil po zelenih obronkih gozda. Kolikokrat smo se na "Žibratovem vrtu", v "Snugovou" ter po okoliških livadah lovili in se šli ravbarje in žandarje. Še se spomnim zimskega veselja, ko se je trzinska otročad smučala in sankala po pobočjih ob robu gozda.

Zdaj tišino obronkov moti ropot strojev, buldožerjev in mešalcev betona. Iz tal rastejo prelepe, večkrat prav razkošne hišice. Lastniki teh vil že sedaj, ko je povsod še polno surovega betona, skušajo olepšati okolico z rožicami, bazenčki in ograjicami. Zadovolno si manejo roke, saj so kupili zares lepe, sončne prostorčke. Res so lahko zadovolni!

Pa vendar je tisti, ki je dovolil gradnjo teh hiš pozabil na otroke, na igrišča, na rekreacijo delovnih ljudi, na zelene površine. Res, da ostaja še gozd, pa vendar to ni

tisto! Gozd ne pričara tistih lepih obrobnih jas, ki so razveseljevale oči vseh mimo idočih. Ne gre za to, da ne bi smeli dopustiti širjenja naselja in prepovedati gradnjo ob robu gozda. To ni razumno.

Mogoče pa bi projektanti nekje le pustili majhen prostor, kjer bi uredili park, sprehajališče, prostor za rekreacijo ali preprosto pustili zeleno površino. Snugovec in sosednji kotički bi bili kot nalašč primerni za to. Nad njihovo lepoto se bi še naprej lahko navduševali vsi, ne pa samo redki srečneži, ki na teh mestih že razkopavajo zemljo, podirajo drevesa in postavljajo ograje. Prav ograje dajo slutiti kakšna bo prihodnost: Lepe hiše, okrog pa ograje, na vsakem koraku ograje. "Ni prehoda! Privatno! Zasebna last! Pozor hud pes! Ne vstopaj, minsko polje!"

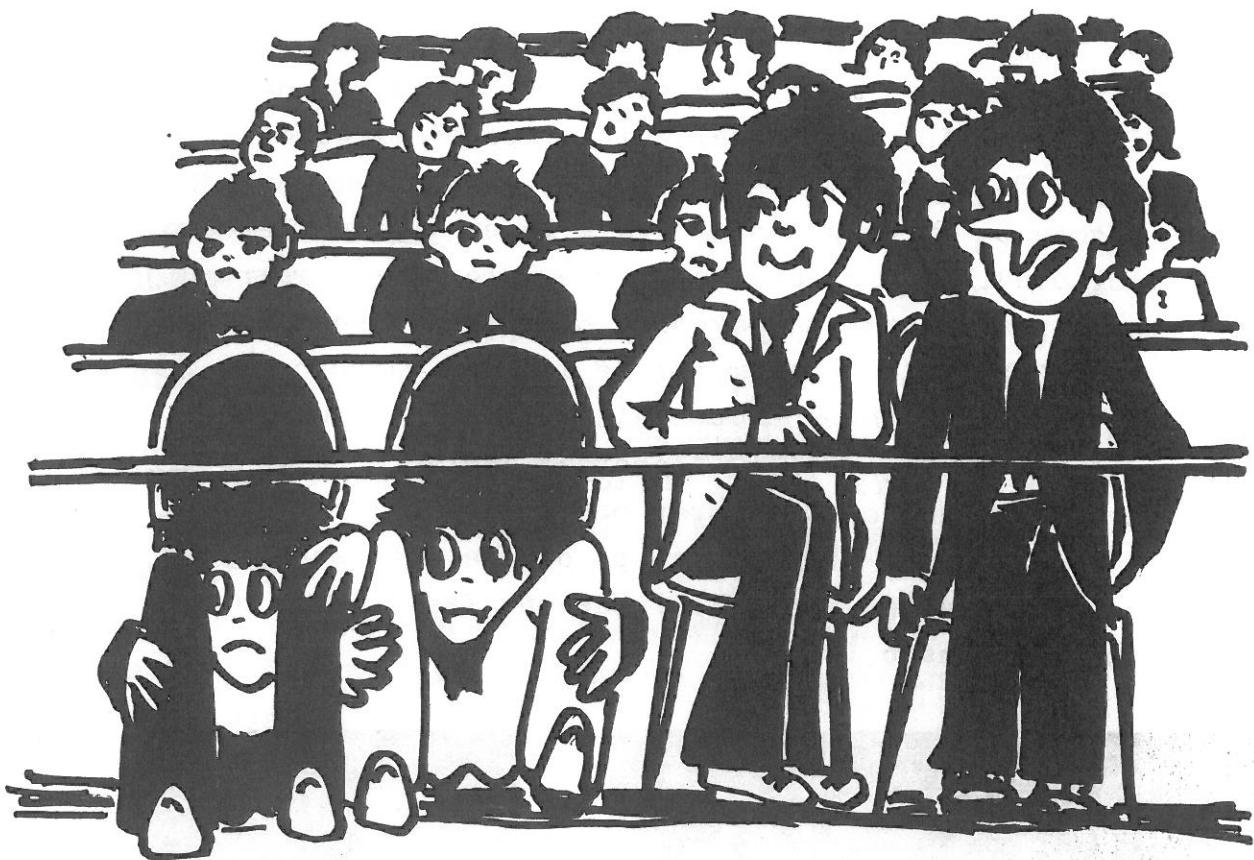

Se vam ne zdi, da pod tablo manjka oborožen stražar s stržnjico???

Privatno lastniški duh, ki je mimogrede v nasprotju tudi s socialističnimi načeli se bo razpasel po livadah po katerih so se nekoč razposajeno podili otroci.

Glavni krivci za to niso lastniki razkošnih hišic, ki so samo izrabili priložnost in kupili parcele, ko je bilo to področje razglašeno za zazidalno območje. Krivi so tisti, ki so se odločili za širjenje Trzina in pri tem mislili samo na dobičke od priseljencev, na njihovo rekreacijo in na

NA SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE

TA DVA POD MIZO PA STA TRZINSKA DELEGATA. POSLALI SO JU,
DA SE ČIMBOLJ ODLOČNO ZAVZAMETA ZA VRTEC IN ŠOLO V TRZINU!

zelenje v naselju pa pozabili. Na srečo je še nekaj prijaznih kontičkov. Upamo, da bodo v kakšnem prihodnjem načrtu le upoštevali še kaj drugega, kot denar in profite. Drugače bodo otroci prisiljeni k igri na cesti (v novem naselju je to že terjalo otroško življenje), starejši pa bodo nove moči za delo ^{nabirajo} po gostilnah. Kot ste že opazili, tudi na priljubljeni trzinski izletniški točki Dobenu vsepovsod vznikajo novi vikendi, okrog njih pa ograje (celo bodeče), rampe, table ki prepovedujejo prehod in hudi psi.

Res sem vesel, da sem v mladosti poznal še neograjene livade.

MIRO

KONČNO PO ASFALTU !!!

Po nekajletnih prerekanjih in zapletih smo končno pristopili k akciji za asfaltiranje trzinskih cest. To je bilo že neizogibno, saj se bomo le na ta način enkrat za vselej znebili nadležnih lukenj v makadamu, prahu, ob deževju pa tudi številnih luž.

Takoj po podpori občanov na občnem zboru je prizadevna komisija za ceste začela s podpisovanjem pogodb z občani. Vsota, ki je predvidena na posamezno hišo in vozilo je najnižja možna in je organizatorji kljub prizadevanju niso mogli znižati. Torej, akcija podpisovanja pogodb je stekla, komisije, zadolžene za posamezne ceste pa so nam sporočile, da je odziv zelo dober.

Sicer pa nam je o samem podpisovanju pogodb tov. Završnik povedal:

Akcija teče v glavnem brez problemov. Pri podpisovanju smo upoštevali tudi slabo socialno stanje nekaterih krajanov in ponudili udeležbo s 50% določene vsote na hišo. V večjem delu Trzina so pogodbe že podpisane. Seveda smo tu in tam naleteli tudi na kakšno "belo vrano," ki prispevka ni hotela poravnati. Živ primer je novonaseljeni tovariš s Habatove, ki se je poleg tega, da je odklonil prispevek, nameraval tudi fizično znesti nad komisijo, ki svoje delo opravlja prostoviljno in v interesu vsega Trzina. Mislim, da je potreben graje, saj kot novi Trzinec Trzinu še ni ničesar prispeval, uporablja pa vse priključke Trzincev, sedaj pa bo lahko še asfaltno cesto, ki pelje mimo njegove hiše. Kar pa se tiče asfaltiranja Mlakarjeve in Rakefove ceste, pa bi povedal, da je v načrtu asfaltiranje

tudi teh dveh, toda le, če bodo ljudje v tem delu Trzima za-
-interesirani in se bodo odzvali prispevku; v nasprotnem primeru
asfalta tam ne bo.

Opozorimo naj, da Biro 71 nima nobene pravice zahtevati ka-
-kega prispevka, če Trzinci asfaltiramo ti dve cesti sami. Pričetek
asfaltiranja bo predvidoma oktobra, v celotnem Trzinu.

Tudi naše uredništvo akcijo v celoti podpira, saj smo med zadnjimi v
okolici, ki cest še nismo uspeli asfaltirati; prehitela so nas že
manjša naselja, kot je npr. Loka. Mogoče enotni prispevek za vsako
hišo res ni najboljša rešitev, toda to je bila edina možna varianta,
saj stroški tako vrto glavo naraščajo, da bi ob vsakem nadaljnjem ča-
-kanju zaradi ugotavljanja možnosti odplačevanja izgubili preveč de-
-narja.

Komisiji s tov. Ipavcem na čelu, ki se zares trudi, želimo ve-
-liko uspeha, čim manj "belih vran" in čim več takih, kot so tov.
Šketel Anton, Podobnik Ivan in drugi, ki so vpisali več, kolikor je
bilo potrebno.

Nazadnje še vest za obrtnike, ki vpišejo še posebno vsoto : prispevek
šteje v davčne olajšave !

XX

VČASIH IZ PIP NE TEČE

Vodni pritisk v cevh vodovodnega omrežja v spodnjem koncu Trzina
se vse bolj znižuje. To se čuti zlasti v večernih urah, ko se poveča
poraba vode. Takrat predvsem v višje ležečih hišah prične zmanjko-
-vati vode.

Pritisk se je znižal, ker je bil vodovodni sistem novega na-
-selja priključen na že obstoječe omrežje, prej pa se ni poskrbelo
za nove vodovodne rezervoarje.

Vsi prizadeti občani, vključno z navdušenimi vrtičkarji se
ob toplih večerih sprašujejo, kdaj bodo zgradili novo vodni zbiral-
-nik na Ongru. Zadeva je resna !!!

XX

TUDI PREVEČ MLEKA NI DOBRO

O marsičem smo že spraševali, o marsičem že pisali; prav pa je, da enkrat pridejo do besede kmetje. Tudi oni imajo probleme, najbrž zelo pereče, pa nas je zanimalo, kako jih rešujejo. K pogovoru smo povabili tov. Mušič Ivana, ki se je prošnji prijazno odzval in tov. Pirnat Cirila, ki je sodelovanje odklonil, ne da bi navedel sprejemljivo utemeljitev.

Tovariš Mušič, vi ste eden redkih Trzincev, ki se preživlja s kmetijstvom. Kako pa ocenjujete organizacijo kmetijstva v Trzinu? Organizacija je relativno dobra, saj deluje kooperacija v okviru Emone, kamor prodajamo izdelke, tam tudi nabavljamo potrebne surovine; vendar pa zelo pogrešamo strokovno pomoč. Tako se zaenkrat zatekamo v Poskusni center Jable, kjer imajo željenega strokovnjaka.

Obstaja pa tudi tako imenovana Strojna skupnost (združenje trzinskih kmetov). To združenje je bilo ustanovljeno kot prvo v občini in v današnji obliki obstaja že od leta 1968. Namen združenja je v tem, da za skupne potrebe nabavlja stroje, kmetom potrebne le za določeno obdobje, tako da se individualni hanup ne izplača. Moram reči, da se ta način kar obnese; še bolje pa je to, da vsakdo, ki si stroj izposodi, plača določeno minimalno najemnino, ki se potem porabi za amortizacijo strojev.

Ko smo že ravno pri strojih, kakšna pa je pravzaprav mehaniziranost trzinskih kmetij?

Že skoraj vsaka kmetija poseduje stroje, ki jih nujno potrebuje, traktorjev pa je že skoraj preveč. Torej problema pomanjkanja potrebnih strojev ne poznamo.

Prihodnost kmetij je v mladih ljudeh. Se sploh kateri mladi Trzinec namerava preživljati izključno s kmetijstvom?

Le štirje smo v Trzinu, ki jim je kmetija edini vir zaslužka; mladih med nami ni, pa tudi ni izgledov, da bi kdajkoli bili, ... Ti hočejo imeti zagotovljen denar, kar je kmetu, ki je odvisen od vremena in še česa, skrajno nemogoče. Bodočnost vidim le v tako imenovanih mešanih kmetijah. (kmetje hodijo na delo, istočasno pa kmetujejo) Sicer pa se da živeti tudi od kmetije; vendar pa je treba delati, delati in spet delati. Kmet nima prostih sobot in nedelj,

ne pozna praznikov, namreč živina je vsak dan lačna, molsti pa jo je ravno tako treba vsak dan.

Pa so trzinske kmetije pretežno specializirane?

Da, in v glavnem na živinorejo, kajti poljedelstvo se ne izplača predvsem zaradi premalo zemlje.

Trzin je obkrožen z večjimi mesti (npr. Domžale, Kamnik, Ljubljana). Mislite, da bližina teh mest kako vpliva na razvoj kmetijstva v Trzinu?

Povedal sem že, da se tukajšnjí kmetje v glavnem ne ukvarjajo s poljedelstvom. Kar pa pridelajo, prav lahko prodajo v samem Trzinu.

Drugače pa je s prodajo mesa in mleka. Ljubljanske mlekarne namreč ne morejo odkupiti vsega mleka, ker ga zaradi premajhne kapacitete ni mogoče predelati. Zato se v zadnjem času dela na tem, da bi vsak proizvajalec mleka prispeval 20 par od litra za modernizacijo Ljubljanskih mlekarn. To se mi ne zdi prav, vendar trenutno izgleda kot edina možna rešitev; predvsem zato, ker smo zaradi slabe organizacije prodaje precej odvisni od Ljub. mlekarn.

Družba kako pomaga pri razvoju kmetijstva?

Ja, še kar! Kmet npr. lahko dobi precej ugodne kredite za nabavo strojev, seveda le, kadar so sredstva v ta namen. Le teh pa, na žalost, dostikrat ni ali pa premalo; prosilcev pa gosti preveč. Sicer pa lahko rečem, da občina ima vseskozi posluh za kmetijstvo; npr. osemenjevanje imamo brezplačno, za gnojila dobimo regres... Največji problem današnjega kmeta pa je še vedno precej pomanjkljivo urejeno socialno skrščstvo, kat pa naj bi se v zadnjem času uredilo.

Ob tem lahko spregovoriva tudi o problematiki ostarelih kmetov. Da, to je zelo pereč problem. Sicer ostareli kmetje v zadnjem času dobivajo minimalno pokojnino, ki pa za življenje zagotovo ne zadošča. Na tem področju čaka družbo še ogromno dela.

Lahko za zaključek še kaj poveste?

Predvsem to, da smo za probleme, ki se pojavljajo, delno krivi tudi sami. Namreč, ne znamo ali ne moremo se dobro organizirati. Marsikdo ščiti le svoje interese, ne zanima pa ga problem kot celota, oziroma naša skupna korist. Zato morda včasih ne najdemo skupnega jezika, čeprav bi ga nujno morali. Tako bi lahko pritegnili vsaj nekaj mladi ki bi v "biti kmet" videli svoj poklic.

P R O P A - D A J O Č I
S P O M E N I K N A Š I H
D E D O V

Vsakdo verjetno pozna grad Jable. Skoraj gotovo vsakogar, ki gre mimo in vidi, kako ta stavba propada, zaboli pri srcu. Tudi nas je vsakokrat, ko smo šli mimo obšla tesnoba, zato smo se odločili, da si pobliže ogledamo tega mogotca in o njem tudi kaj spregovorimo.

Tako smo se vsi skupaj odločili za športni dan, ki smo ga namenili za ogled gradu. Že na poti tja nas je pozdravljala zanemarjenost in propadanje grajske lepote. Tam, kjer je bil včasih ribnik z racami, so nas sprejele smeti in konserve. Tudi na kamniti ograji s katero je ograjen se takoj opazi, da se od takrat, ko so odšli grajski prebivalci ni nihče več ukvarjal z njo. Na prostoru, kjer je včasih delal senco kostanjev drevored, je danes le velika praznina.

Pot nas je pripeljala do gradu samega. Bližnja okolica kaže kaj žalostno podobo. Obzidje samo tudi kar kliče po popravilu. Stene niso bile pobljene že izpred predvojnih časov, pa tudi okna že propadajo.

Ko smo vstopili v obzidje, smo bili spet razočarani. Vse naokrog je bilo razobešeno perilo, ki je zakrivalo lepoto obokov. Ravno, ko smo vstopili, so pripadnice ženskega spola izlivale vodo iz posode za pranje kar po dvorišču in voda si je veselo utirala pot po pesku.

Želeli smo videti še grajske prostore. Pred stopniščem smo naleteli na originalna kovana vrata, ki stopnišče zapirajo. Vrata so res mojstrsko oblikovana. Tudi stopnišče je še ohranjeno - leseno z lepo oblikovano, leseno ograjo.

Prišli smo do tistih značilnih obokov, (na sl.) ki krasijo hodnik, ki povezuje grajske sobe. Na njih so zelo vidni znaki staranja in propadanja in kar kličejo po obnovi.

In že smo vstopili v nekakšno skladišče, ki je bilo včasih sprejemna soba. (nekateri viri navajajo tudi imeni salon in jedilnica) V tej sobi je ostalo le tisto, kar se ni dalo odnesti! (Ko je bilo konec z grofovsko družino, so ljudje množično odnašali vse, kar se je dalo, skratka vse, kar ni bilo vdelano v stene!) V tej sobi so še vidni sledovi lepote, ki je nekoč vladala v njej.

Zelo dobro so ohranjene freske po stenah in v okolini oken. Freske so delo največjega slovenskega baročnega slikarja Jelovška.

Slike predstavljajo pet različnih motivov. Prve, ki so nekoliko večje, kažejo zgodbo iz mitologije, druge kažejo različne obroke hrane, tretje prikazujejo različne človeške rase in narodnosti,

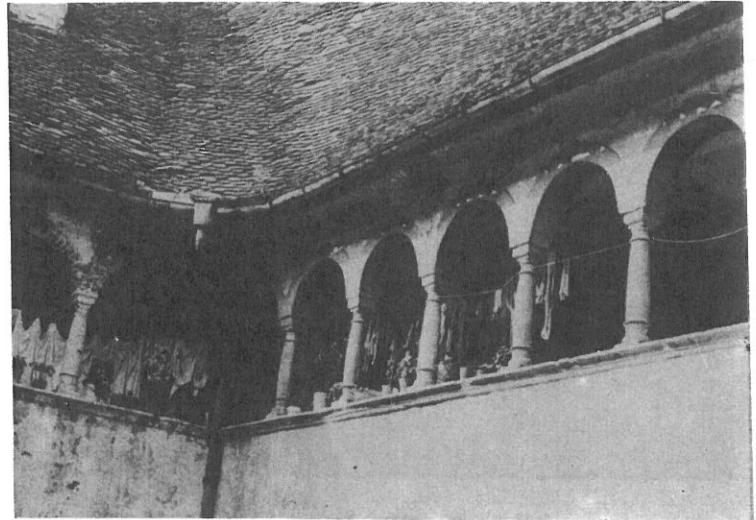
četrte predstavljajo različna glasbila, zadnje pa različne obraze

Slika spodaj kaže eno izmed slik o rasah in narodnostih.

Tudi strop v tej sobi je še dobro ohranjen, le lestanca ni več – verjetno je postal plen pohotnežev.

Tla kljub umazanosti kažejo originalnost. Na stenah se še vidi žeblik, ki so pripenjali rdeč žamet, ki je očitno tudi dobil "noge."

V kotu sprejemne sobe še stoji kamin, ki je dokaj dobro ohranjen, na njem pa, kot smo skupno ugotovili, so verjetno grbi tega gradu.

V sobici poleg sprememne je skupno z vso ropotijo še ohranjeno ogledalo in polomljeni naslonjač. To naj bi bilo vse, kar je ostalo od nekdanjega bogastva. Verjetno bi baronico takoj zadela kap, če bi videla, kakšen je grad danes!

Stanovalci so si po svoje preuredili prostore, po potrebi so postavliali nove stene, če je bila kakšna odveč, pa so jo podrli, izkopavali so odprtine za dimnike, vodovod. Nekateri so zelo preprosto rešili tudi problem kanalizacije. Kar skozi steno so pretolkli cevi in tam imajo zelo priročen odtok, ki daje še "prijetne dišave" že tako zanemarjeni okolici gradu. Slika okolice točno kaže, da si stanovalci prihranijo marsikak korak in "pospravijo" vse, česar ne rabijo, kar skozi okno.

Ko smo si ogledali sobe, nas je pot vodila po lesenih stopnicah na podstrešje. Vsi hkrati smo ostrmeli nad čudovito strešno konstrukcijo, ki je res nekaj enkratnega - kakšna moč je v njej, kako je to vse povezano! Daje občutek, kot bi bila delana za večno. Le opeka leti s strehe in zato v gradu zamaka. Ljudje so si pomagali na ta način, da so ^{na}najbolj kritičnih mestih naveli polivinil.

Podstrešje je ogromno in zdaj že popolnoma prazno, le kakšen star čovelj se še najde, čeprav je bilo včasih polno pohištva iz grajskih soban - kam je vse to izginilo? - Še vprašate!

Na podstrešju je tudi sušilnica za meso, v kateri tako lepo diši, da je Vilkov zlezel vanjo, da bi se prepričal, če je v njej stal še kakšen kos mesa - ampak na žalost ni našel ničesar.

Za ogled nam je ostala še klet in spodnji prostori.

Ogledali smo si grajsko kuhinjo, kjer ni bilo prav nič videti, le kup zabojev in past za podgane. Shramba poleg kuhinje pa je kar za ropotarnico. Tudi grajsko dvorišče, kamor se pride iz kuhinje je prava "svinjarija" o kateri ne bi govorila, saj je tega v tem članku že tako preveč.

Odšli smo še v klet. Hoditi smo morali čepe, da se ne bi ujeli v pajčevine in nesnago, ki je ne manjka. Klet služi skladишču posestva Jable. Drugi del kleti, ki je bila včasih ječa, kamor so zapirali uporne tlačane; prav ta nas je najbolj zanimala; je

zdaj zasuta.

Ko smo iz mračne kleti spet stopili na dnevno svetlobo, nas je minilo vse veselje do nadaljnega raziskovanja nekdaj tako močne trdnjave.

Sprašujemo se, če res ni nikogar, ki bi se zavzel in uredil grad. Ali nikogar ne boli, da propada tako mogočen spomenik naše preteklosti?!

Grad ima nešteto možnosti za preureditev in sigurno bi ena izmed njih komu ustrezala. Lahko bi tu uredili muzej, morda zdravilišče s čudovitimi gozdnimi sprehajališči in čistim zrakom; ali romantičen hotel, mogoče letno gledališče ali arhiv ... - skratka možnosti ne manjka!

Torej čakamo, da bo morda le kdo v gradu našel uresničitev svoje ideje!

Upamo, da bo to čim prej!

Marta

UPAMO, DA BO GRAD LE DOŽIVEL LEPŠE ČASE. NA ZAVODU ZA SPOMENIŠKO VARSTVO SO NAM POVEDALI, DA BI BIELO NJJBOLJE, ČE BI GRAD PREŠEL V LASTNIŠTVO KULTURNE SKUPNOSTI, KAJTI JE TAKRAT SE BO, KOT SO NAM ZA-GOTOVILI, NAŠEL DENAR ZA RESTAVRIRANJE IN OSNOVO GRADU. SEDANJI LASTNIK (POSKUSNI KMETIJSKI CENTER JABLE) IN DEJANJSKI UPRAVLJALEC (STANOVAJNSKA SKUPNOST PRI BIRO-JU 71) TAKO ALI TAKO NE BOSTA VEČ DOLGO IMELA KORISTI OD PROPADajoče TRDNJAVE, SAJ JE NOBEN OD OBEH " GOSPODARJEV " NE NAMERAVA OBNAVLJATI. DRUG NA DRUGEGA ZVRAČATA TO NEPRIJETNO DOLŽNOST. " NAJ LE STANOVAJNSKA SKUPNOST SKRBI ZA GRAD, SAJ ONI POBIRajo DENAR." " KAR KMETIJCI NAJ POPRAVIJO PREPERELO STRE-HO, SAJ TEČE V NJIHOVA SKLADIŠČA, PA ŠE PRAVNI LASTNIKI SO !"

SPET SMO PRI STARI PRAVLJICI DVOJNEGA LASTNIŠTVA, GRAD PA POTRPEŽLJIVO ČAKA NA BOLJŠE ČASE.

Ali veste, kakšen je bil grad nekoč? Kako so v njem živeli?

Člani uredniškega odbora smo dolgo poizvedovali, vendar le malo Trzincev še več o kaj več o gradu. Njegova preteklost počasi bledi in izginja v pozabo. O Habahu največ vedo ljudje, ki so v njem delali; tako nam je dosti podatkov dala Graholič Francka, po domače Suhova Francka, ki je bila vrsto let zaposljena na gradu.

Grad je 1530 leta postavil Seifrid Rasp. V pritličju so bili prostori za posle in služinčad, zgornje nadstropje pa je bilo naznjeno gospodski. Sredi gradu je atrijsko dvorišče, ki je bilo nekoč oljepšano z različnimi okrasnimi rastlinami in cvetjem (po nekaterih podatkih naj bi bila tam celo palma), sedaj pa se tam nabira nesnaga.

V kotu poleg stopnic, ki so bile pokrite s preprogami in so водile v zgornje prostore, so bile precej manj mikavne stonnice. Peljale so v grajsko ječo. Kot se spominja Suhova Francka, so bile v njej še leta 1910 različne mučilne naprave. Poleg lesene mučilne klade je bilo v mučilnici še več neznanih orodij, ki pa za nesrečne tlačane niso ponenila nič dobrega. Verjetno so bile to naprave za lomljenje kosti, stiskalnice, natezalnice in podobno. Postenah so bile velike, močne verige, v katere so vkovali jetnike. Le redki, ki so prišli v to klet so se spet vrnili med svoje.

Pred več kot sto leti je bival v gradu zelo surov baron, ki je imel še bolj hudobnega oskrbnika in priganjača tlačanov - valpeta, kot so mu rekli ljudje. Nača sta skrbela za to, da mučilne naprave v kleti niso sanevale neizkorisčene. Podložnike sta hudo priganjala. Kadar je baron potreboval delavce, so morali kmetje pustiti svoje delo in hoditi na tlako, od svojega pridelka pa so morali dajati še desetino. Temu so se nekateri Ločani in Trzinci upirali. Baron je zadevo preprosto rešil s tem, da je voditelje upornikov dal vreči v ječo, kjer po jih do smrti mučili.

Po porazu napoleonovih čet, ko so se Francozi umaknili z našega

ozemlja, je bilo tlačanstvo odpravljeno. Takrat sta tudi ječa in mučilnica izgubili svoj vomen. Suhova Francka trdi, da mučilnih naprav leta 1912 že ni bilo več v kleti.

Poleg sob za hlace, dekle, kuharice in druge posle sta bili v pritličju kar dve kuhinji. Ena je bila posebej za gospodo, druga pa za služinčad. Vendar pa, kot smo izvedeli, tudi služinčad ni slabo jedla, vsaj v primerjavi s tistim, kar je bila vsakodnevna hrana tlačanov. Branili so se v velikem prostoru z ogromno krušno pečjo in veliko mizo ter klopni, ki so ga imenovali hišterna ali jedilnica. V vogalu proti hribu je bila mlekarna, poleg nje pa še shrama za živila.

V pritličju poleg ječe je bila tudi oskrbnikova (valpetova ali farboltarjeva) pisarna. Valpet je skrbel, da je delo v gradu nemoteno potekalo.

Ponavadi so v gradu, poleg služkinj, ki so skrbele za čistočo in udobje v gornjem, gospodskem delu gradu, delali še dve dekli (služkinji), kuharica in pet hlapcev. Dekle so imele razdeljeno delo. Ena je imela opravka z mlekom, druga pa s svinjerejo. Molzli sta skupaj trikrat dnevno. Pomagali sta tudi kuharici.

Od petih hlapcev so trije skrbeli za vole, dva pa za konje. Vsak je moral skrbeti za svoj par živali. Seveda v tistih časih ni smel na nebenem gradu manjkati kočijaž. V Jašlah so mu rekli "kučar", skrbel pa je za štiri vprežne konje in ponavadi še za dva žrebička. Kadar se je peljala na izlet, se je grofica lahko vozila s kočijo, v katero so bili vpreženi štirje konji, baron pa je imel lahko le dvovprege, ker je bil nižjega rodu. V Jablah so imeli tudi enega prvih avtomobilov na Kranjskem, takrat si je gospoda omislila tudi šoferja. Za vrt in park je moral skrbeti vrtnar (goltnar), ki je moral paziti, da je bilo dosti zelenjave in cvetja, tako za domačo porabo kot za prodajo.

V zgornjih grajskih prostorih je živela gospoda. Goste so spreje-

mali v veliki in izredno lepi sprejemnici - salonu, ki je služil tudi kot velika obednica. V prostoru je bila velika miza, za katero so imeli, če so bili na gradu gostje, pojedine, če pa sta bila sama, sta baron in baronica jedla pri mali mizi. Okrog miz so bili razvrščeni visoki tapicirani sedeži in nizki stolčki - podnožniki. V kotu salona je bil lep lončen kamin z grajskim grbom, z lepo okrašenega stropa se je šopiril čudovit lestenec, stene salona pa so bile prekrite s pregrinjali iz žameta. Ob oknih in ob vratih so sobo krasile freske, ki jih pripisujejo znanemu baročnemu slikarju F. Jelovšku iz Mengša. Zraven salona je bila soba za zajtrke in večerje.

Razen spalnice in sob za barona in baronico, ter njuno garderobo, je bilo v zgornjem nadstropju še več sob za goste. Ena od njih je bila poslikana s freskami, ki so prikazovale "divjo jago" - prizore z bajeslovnega lova, v katerem naj bi sodelovale različne gozdne pošasti in zveri. Sploh pa naj bi bilo v tem nadstropju dosti lovskih trofej, saj je bil lov v tistem času zelo priljubljena zabava.

V stolpu, ki gleda proti gozdu je bila sobana, v kateri je bil klavir. V njej so prirejali zabave. Gospoda si je čas krajsala tudi z branjem knjig. Kot pripoveduje Ručigaj Marjanca, je ona sama v gradu videla dobro založeno knjižnico. V njej naj bi bila tudi ena redkih, originalnih, na pergament tiskanih Valvazorjevih knjig: Slava vojvodine Kranjske. Kam je izginila ta dragocenost ne ve nihče. Verjetno jo je tik pred koncem vojne s seboj v tujino odnesel zadnji grof Bilo V.

Dolgočasje je gospoda krajsala s sprehodi, lovom, branjem in raznimi igrami (poleg gradu je bilo igrišče). Čas so krajsali tudi različni obiskovalci in občasne zabave. Od časa do časa so hodili obiskovat gospodo po drugih gradovih, včasih pa so se zapeljali tudi v Ljubljano ali na Dunaj. V Ljubljani so imeli lastno hišo.

Medtem, ko se je gospoda zabavala, pa so kmetje trdo delali. Ko je

bila po letu 1848 odpravljena tlaka, so v Habachu poleg že prej omenjenih hlapcev in slug, ki so stalno bivali na gradu, zaposlili še 25 - 30 dinarjev (žensk in moških). Delati so morali od 6^h zjutraj do 7^h zvečer. Delo je bilo težko, saj še ni bilo strojev, povrhu vsega pa niso bili niti zavarovani. Če se je kdo ponesrečil ali zoolel se je moral zdraviti na svoje stroške. Kot pomni Suhova Francka, je bila plača slaba. Moški so dobili 70 krajcarjev na dan, ženske pa 40 - 50. (50 krajcarjev je bila ena krona). Ko se je začela košnja, so začeli z delom zjutraj že ob tretji uri, zvečer pa so nehalli šele ob 9^h. Res je, da so takrat dobili po 140 krajcarjev na dan (en goldinar in 40 krajcarjev), vendar pa so za to trdo delali po 18 ali pa še več ur. V današnjih časih bi bil malokdo pripravljen delati za tak denar in pod takimi pogojmi.

O gradu in življenju v njem bi se dalo povedati še marsikaj zanimivega. Skušali bomo poizvedovati še naprej. Če se nam bo posrečilo in bomo izvedeli še kaj zanimivega ali kar se ne bi smelo pozabiti, bomo objavili v naslednji številki. Prosimo pa tudi vse, ki še kaj vedo o Habachu ali njegovi okolini, da nam to sporočijo. Kar veste, lahko napišete ali poveste komu iz uredniškega odbora.

Miro

XX

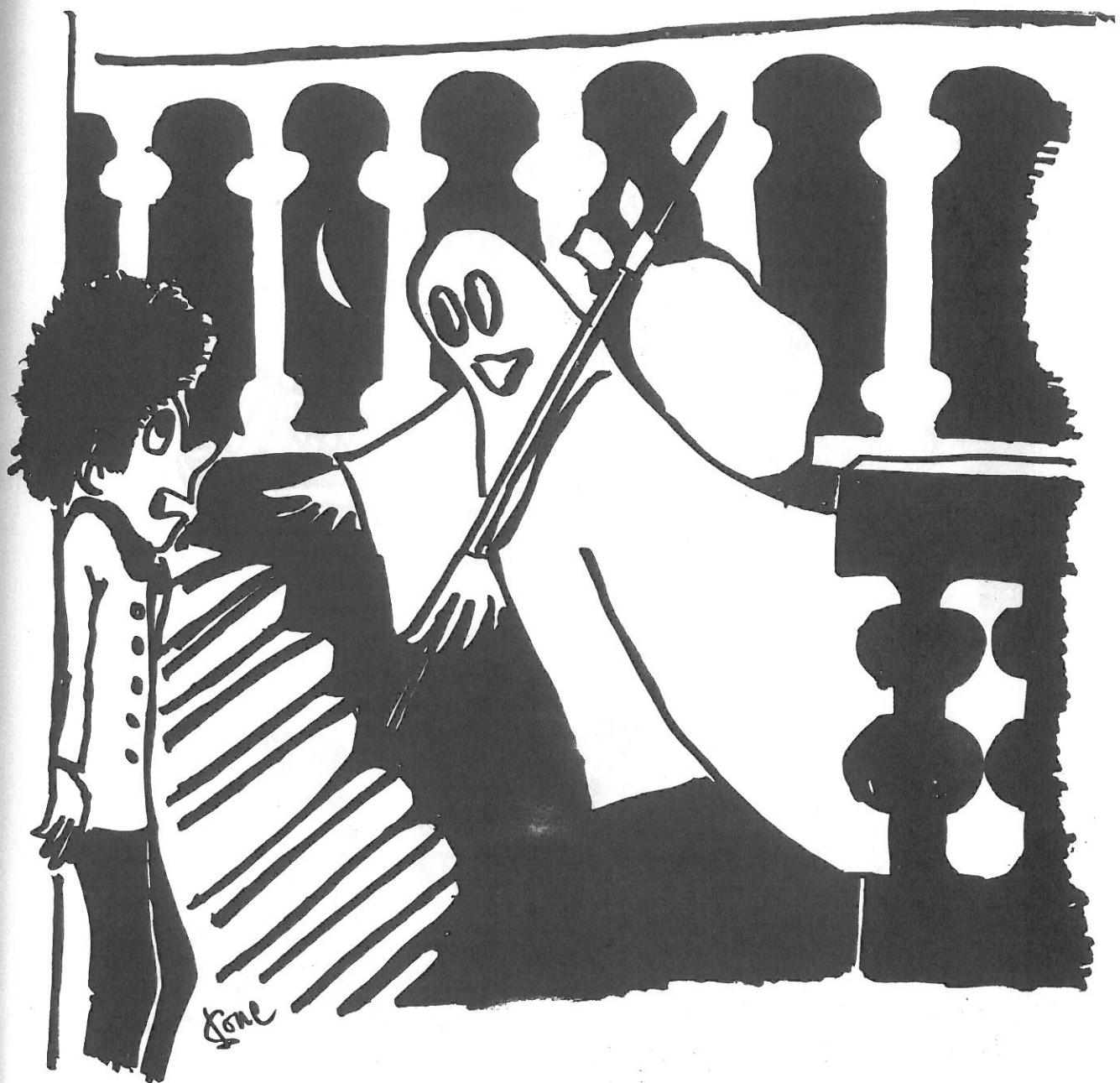
KIOSKA V TRZINU

Tobačna Tovarna Ljubljana je Krajevni Skupnosti poslala vlogo za postavitev dveh svojih prodajnih hišic v Trzinu. Svet KS je na eni svojih sej dal pozitivno soglasje omenjeni vlogi.

Na isti seji so predvideli tudi mesti, kjer naj bi kioska stala; seveda pa se mora z dano lokacijo strinjati tudi Tobačna Tovarna. Eden naj bi stal ob avtobusni postaji na Ljubljanski cesti, drugi pa ob avtobusni postaji na Mengeški cesti.

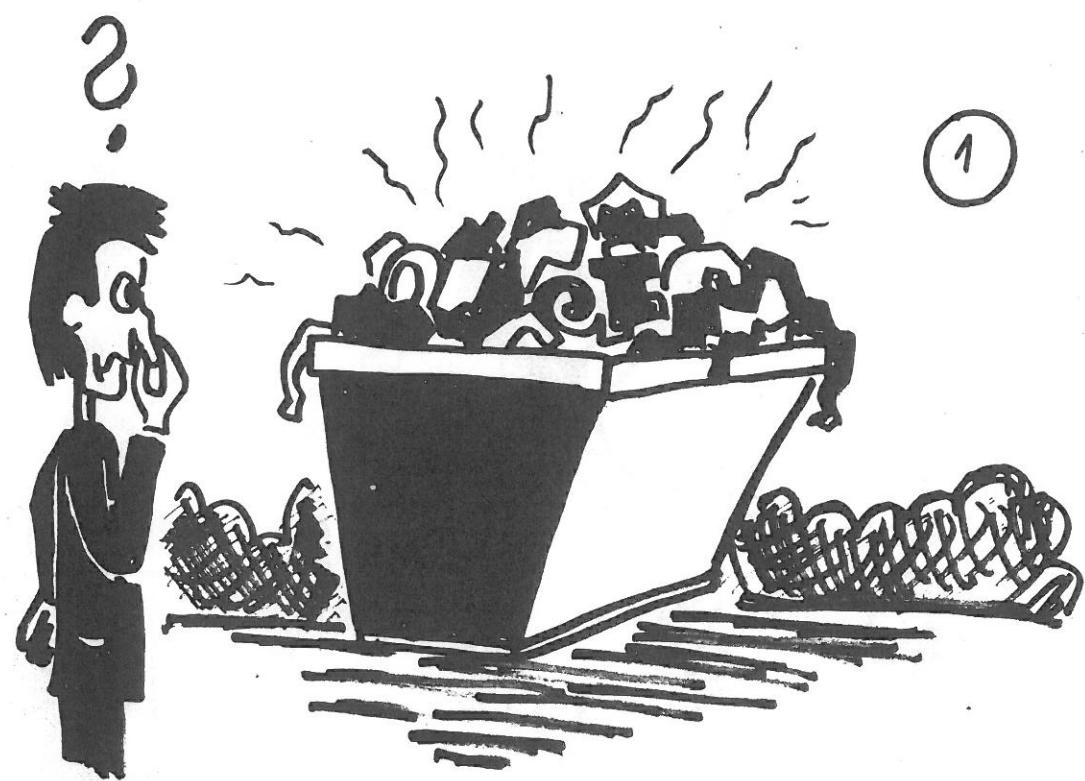
XX

GROZLJIVKA IZ TRZINSKEGA GRADU

NIČ SE ME NE BOJ! NE BOM TE VEČ STRAŠIL, KER DANES ODHAJAM!
V TEM GRADU SE MI STREHA NAD GLAVO PODIRA?POVRHU VSEGA PA ŠE
VSA SVINJARIJA OKROG NJEGA TAKO SMRDI? DA NE VZDRŽIM VEC!

TRZINSKI PATENT - POMAGA PROTI SMRADU IZ KONTEJNARJEV ZA SMETI!

KAJ VSE BI SE DALO, PA

Prebrali smo že in izgovorili veliko besed o vsem, kar bi v Trzinu lahko bilo. Velikokrat slišim od ljudi, ki Trzin le bežno poznajo, pa do njega niso tako brezbrizni, kakor večina krajanov : " Poglejte, takoj čudovite možnosti imate, da Trzin postane turistično zanimiv in kulturno razgiban kraj, pa ostaja vse na mrtvi točki !" - na žalost imajo prav !

Grad, na primer, osamljeni velikem, ki pozdravlja sprehajalce na poti na Dobeno, v mislih popotnika postane zanimiv muzej...., pa bo po vsej verjetnosti, kot ste si že lahko prebrali, prepuščen lastni usodi; lahko bi uredili trim stezo, izkoristili kamnolom... Saj res, kaj pa kamnolom ?

Na KS -- Trzin pravijo, da je na seji sveta KS že bil sprojet sklep, da bi kamnolom odkupili (zacentrat je namreč še v lasti Cvetke Burger in Učakar Feliksa) ali pa zamenjali za drugo zemljo. Seveda pa mora ta sklep potrditi še zbor delegatov. Ko bodo opravljene te formalnosti, se bodo najverjetneje začela dela za letno gledališče, strokovnjaki so nemreč že ugotovili, da sta lega in akustičnost kamnoloma za ta namen primerna.

Sicer pa kamnolom že sedaj ne more način izkorisčamo. Trenutno služi kot občasni zabaviščni prostor, vendar pa je možnosti še veliko. Poleg letnega gledališča se lahko uredi tudi streljišče (predvideno je streljišče za malokalibrsko puško) in najbrž verjetno še kaj. Prostora bo dovolj, kajti novogradnje niso več dovoljene !??!

Imamo pa še nekaj, kar najbolje poznajo trzinski drsalci in hokejisti. Gotovo ste že uganili, da imam v mislih trzinski bajar, ki se počasi spreminja v blatno mlako za odpadke. Večkrat se sprašujem, kdo je pravzaprav kriv, da trzinski bajar postaja " TOZD Snage ." Edini odgovor je -- MI VSI ! Tisti, ki to delajo (skladiščijo v bajarju tisto, kar pač doma ne morejo obdržati) in tisti, ki jim takoj ravnanje dovoljujemo. Prevzema me misel, zakaj Trzinci ne bi organizirali delovne akcije (kakor so to storili že v nekaterih krajih po Sloveniji) in očistili bajar, uredili dotoke in recimo pozimi imeli drsališče (kadar bo pač zima radodarna z nizkimi temperaturami). In če še malo posanjam, bi se bajar poleti lahko spremenil v prijetno kopališče, zraven pa bi postavili še slromno gostilinico, in in morda bi se taka investicija tudi finančno obnesla. Kaj pravite ?

Treba je samo hoteti in včasih najbrž tudi malo tvegati. !!! Dokler pa tega ne bomo znali ali mogli, pa bodo po Trzinu še hodili tujci in zmajevali z glavami, pa si pri tem mislili po svoje. In po pravici !!!

DAMJANA

XX

NOV POGIN RIB

Med ljudmi je pravilo, da vsak, ki si dovoli kakršnokoli nasilje nad sočlovekom, odgovarja za svoje dejanje in je temu tudi primerno kaznovan. Žalostna pa je ugotovitev, da se lahko tudi nekaznovano mori; seveda žrtve niso ljudje ampak živali.

Ste v zadnjem času kaj odšli na sprehod ob Pšati ? Natančneje v petek, 9.7. ali morda naslednji dan, v soboto. Slika, ki se vam je nudila, vas najbrž ni presenetila, kajti takih in podobnih primerov je bil že kar precej.

Vendar pa se tega ne smemo navaditi. Treba se je zamisliti nad dejstvom, da lahko nakdo s svojo neodgovorhostjo jemlje potoku življenje. In ga obsoditi ! Saj s takim ravnanjem škoduje vsem, saj se ob tem dejanjsko pojavlja problem onesnaževanja okolja.

Tokrat se je krivec spet izvlekel. Inšpektorja smo namreč prepozno poklicali, pa se je voda od takrat že skoraj očistila, čeprav so sledovi onesnaženja vidni še danes.

In zdaj ? Kar je storjeno, se ne da več popraviti ! Počakati bomo morali, da se življenje v Pšati obnovi. Od naše budnosti in zavesti odgovornosti do narave pa je odvisno ali se bo lahko tudi obdržalo.

XX

AVTOBUSI KONČNO USTAVLJajo

V mesecu juliju je KS - Trzin končno dobila vsa soglasja in avtobusi v smeri Mengeš - Ljubljana so začeli ustavljati na že pred meseci izgotovljeni postaji. Ustavljamajo samo Viatorjevi avtobusi, medtem, ko " Brničan " zaenkrat še ne. Menda zato, ker so se potniki z letališča pritoževali, da vožnja v Ljubljano z vmesnimi postajami predolgo traja.

SPORAZUM

Tovarišice in tovariši: otvarjam prvo redno sejo in prosim, da potrdite dnevni red, ki je sledeč: prva točka dnevnega reda je gradnja šole in vrtca. Druga: vnašalci nemira v Trzinu. Tretja: razno.

Torej tovariši, zaradi pomembnosti druge točke dnevnega reda bi prosil, da preidemo takoj na točko dve in če mi ostane kaj časa, se tudi lahko pogovorimo o gradnji vrtca in šole.

Sami prav dobro veste, zakaj smo se danes zbrali. Tovariši, kot vam je znano, že nekaj časa rovariijo po deželi trzinski nekakšni pisuni in vnašajo nemir v naše domove. In besede so prasketale po stenah sobane:

"Res je, kaj nam jih je treba!" se je oglasila Pepca.
"Ja, kdo pa jim je to sploh dovolil, se jaz sprašujem," je dodal Lojze. "Da, da tovariši in to še ni vse," je privzdignil glas predsedujoči; " samo pomislite na čas, ko smo živeli v rajske miru, na čas, ko proti nam in proti našim delom ni upal nihče niti reči besedice; na čas, ko smo marsikatere stvari naredili na lastno pest in po svoji volji; v času, ko smo živeli v sožitju in slogi z raznoraznimi institucijami, ne da bi pri tem gledali na lastne interese. Dan za dnem se borimo za dobrobit trzinskega ljudstva. Da, tovariši, res je, borimo se. Zdaj pa to!"

"Nobenega spoštovanja nimajo do starejših!" je ogorčeno zahropel Lojze in s pestjo udaril po mizi. "Še otroke, naše ljube otroke nam bodo skvarili!" Ne rečem, kakšna pohvala bi se mi že prilegla, zakaj ne, leta in leta delam za blagor dežele trzinske in kaj imam od tega? - nič, prav nič vam pravim. Ampak ta mularija samo kritizira, in to mene, ki sem najbolj aktiven na vseh področjih družbeno političnega življenja. Sami veste koliko funkcij imam, na da bi jih našteval, marsikatero bi pozabil. Jim bom že pokazal,"je bled zaključil Jaka.

"Najbolj žalostnò, in kar je najbolj žalostno, tovariši," je znova prevzel vodstvo govorčenja predsednik Jamar, je, da imajo ti pisarčki ob sebi, tako rekoč, ob strani od nekdaj naše zveste občane." "Res je," je z žalostjo ugotovil Grabnar; Pepca pa je samo prikimala z glavo. In še nekdo, ki je bil ves ta čas prisoten in ni izblebetal niti enkrat ene samcate besedice, je bil Jamarjev zvesti pes Špicel, ki je prav tako kakor Pepca, pokimal s svojo ušivo betico in žalostno zavijal z očmiž.

"Tovariši, ^{nas je} prav imate, vsi smo ogorčeni nad tem nenavadnim pojavi, potisnil ob zid. Toda vsi vemo, če pogledamo nekje skozi projekcijo informiranja, je glasilo potrebno; res je tovariši! A priori sem jaz za njega. Toda tu smo mi in nobena stvar ne bi smela mimo nas, mi moramo biti odgovorni za njihova dela. Zato, tovariši, predlagam, da gredo vsa njihova dela skozi naše roke, preden pričnejo s tiskom." Z očmi je pomignil po ostalih sejalcih, si popravil kravato in prekrižal noge. Gabrijel je povedal svoje.

Pepca je pogledala predsednika Jamarja in celo kosmatinec se je prenehal praskati za ušesi ter z vdanostjo gledal svojega gospodarja. Predsednik Jamar pa je dejal: "Tovariš Gabrijel, tvôja ideja je za nas resnično enkratno fenomenalna. In mislim tovariši, da se strinjate, kakor se tudi jaz, da potrdimo Gabrijelov predlog!"

Gabrijelov predlog je bil sprejet z navdušenjem in s pohvalami so sejalci potrjevali svojo prisotnost.

"Torej tovariši," se je zopet oglasil Jamar, "s tem bi zaključil današnjo sejo. Mislim, da ni potrebno izgubljati časa glede gradnje šole in vrtca, saj tako ali tako ni denarja in otroci so že tako ali tako navajeni hoditi v šolo v Mengeš ali Domžale. Sicer pa stvar prepustite meni, da se pogovorim s tovarišem Bučmanom, mogoče bi se dalo zgraditi vsaj vrtec čez kakšnih deset let."

Seja pa s tem ni bila končana; pod točko razno se je nadaljevala v gostinskih prostorih.

"Jamar, poglej!" je dejal Grabnar. "Kaj pa ti je?" se je začudil predsednik.

Za veliko mizo so sedeli dekleti in fantje uredniškega odbora ter pri-ganjali natakarico k hitrejši postrežbi. Kajti topel večer je bil in žeja je bila prevelika, vestno so se držali pravila, da steklenica piva Union ni dovolj. Jamar in Grabnar sta prisedla k veseli druščini, ki je bila že malo okajena od vročega večera. In pivo je teklo, pogovor je stekel :

"Ja fantje!" je pričel Jamar; "nocoj smo imeli sejo in domenili smo se, da vam nekako pomorem pri vašem delu. Ali je tako, Grabnar?" "Seveda, seveda, fantje na nas se lahko zanesete, pomagali vam bomo, kako da ne. Zaradi tega ste lahko brez skrbi. Samo povejte koliko denarja potrebujete, takoj ga dobite. Za informiranje občanov ne sme biti nikakršne ovire. Saj prav zaradi tega smo imeli

današnjo sejo. Res je, da so bili nekateri proti vam, da vas hočajo ovirati pri vašem delu; da, na žalost so tudi taki ! No, seveda pa sva Jamar in jaz uredila tako, da bo vaše delo potekalo nemoteno naprej."

Tako je povedal Grabnar in temu je pritrdil Jamar. Obljube, obljudice so kar poskakovale od veselja in radosti po mizi in ko sem ugotovil, da me nihče ne opazuje, sem hitro spravil eno v žep. Še danes jo nosim s seboj.

Samo kaj ?!

Žalostna je postala ta nekoč razigrana obljava; vsa nebogljena, čeprav jo skrbno negujem.

JOŽE

XX

NEKOČ SMO PRAZNIVALI KRAJEVNI PRAZNIK ...

Sedem, pravijo je ljudsko število. Kaj pa, če se pojavi kar naenkrat več sedmic in se te združijo v datum, ki je slučajno dan Trzincev, njihov krajevni praznik. Nič se ne zgodi, vsaj letos se ni. Že res, da dvorana DPO še ni bila urejena, kot so predvidevali in zato tudi ni bilo slovesne otvoritve. Vendar pa mislim, da se kulturni program, ki naj bi po mojem mnenju predstavljal osrednji del prireditve, ne začne študirati zadnji dan. Pa tudi govorilo se o tem sploh ni, kajti tov. Kralj Stane, predsednik SZDL, zadolžen za sklic koordinacije, ki naj bi določila način počastitve krajevnega praznika, svoje naloge ni izpolnil.

Sprašujem se, kako je mogoče, da se v letu, ko praznujemo velike dogodke naše zgodovine, Trzinci vedemo, kot da svojega praznika sploh nimamo, ob vsem tem pa deluje niz vsemogočih organizacij in celo KUD - Franc Kotar, ki bi z malo dobre volje lahko z občutkom zadovoljstva zaključilo letošnjo, relativno precej uspešno sezono.

No, zgodila se ni nobena katastrofa, vsi smo še živi, tudi zdravi, a v ponos nam taka ležernost vseeno ni. Spet se je enkrat

pokazalo, kaj in kako mislimo o sebi; tako tisti, ki bi morali nekaj storiti, pa tudi oni, ki si bodo poplaknili malce grenak okus s stokrat oguljeno frazo :

" Jaz pa res ne morem pomagati, saj nisem nič zraven ! "

XX

PRENOVITEV

V avgustu bodo končana pred meseci začeta obnovitvena dela v domu DPO. Krajevna skupnost bo porabila za to okrog 25 starih mil. Vsota res ni majhna, toda tudi del je bilo ogromno. Naj jih naštež-jemo :

V dvorani so stare peči zamenjali s centralno kurjavo, ki bo ogrevala tudi garderobe, oder, sejno sobo, skratka vso zgradbo. Tla dvo-rane so zamenjali, na stropu pa so uredili neonske svetilke; ker bodo v novem šolskem letu šolarji začeli telovaditi v dvorani, so luči zaščitili pred udarci.

V prejšnjih prostorih pod odrom so prestavili nekaj sten in uredili prijetno klubsko sobo za mladino, kurilnico in garderobe. Balkon bo sedaj služil kot dodatna sejna soba, saj ga bodo pregradili, razsvetljavo pa so rešili tako, da so vgradili novo okno.

Poleg naštetih del bodo vsi prostori, vključno z hodnikom na novo prepleskani; za " štrihanje " radiatorjev pa bo poskrbel tov. Križman, ki bo delo opravil brezplačno.

Tudi knjige se selijo ~ toda ~ kam?

Kako je s knjigami, o katerih smo pisali prejšnji številki ? Shranjene so v omari, ta pa bo našla svoj prostor v arhivu doma DPO. Šola menda zanje še vedno ni zainteresirana.

P. S.: Arhiv bo na podstresju !!

BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSVU - BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU -

Uredništvu " ODSEVA "

Krajani Trzin smo bili prijetno presenečeni, ko smo za 8. marec do-
bili prvo številko glasila ODSEV, ki jo je izdala Osnovna organizacija
zveze socialistične mladine Slovenije - Trzin. To glasilo nas sezna-
-njaj s problemi naše krajevne skupnosti in dejavnostjo raznih organi-
-zacij.

Ponosni smo na mlade člane uredniškega odbora ODSEV - a in jim
iskreno čestitamo ter jim želimo veliko uspehov pri njihovem nadaljnem
delu.

Erna Smerajc

V POJASNILO . . .

V prejšnji številki ODSEVA sem prebral, da so očistili stari del Do-
-benšice; rad bi pojasnil nekatere okoliščine, zakaj je v resnici
prišlo do tega čiščenja.

Že osem let imam v tej strugi ribnik. Zanj imam vso ustrezeno do-
-kumentacijo in sem vanj vložil okrog 5 starih mil. (tudi s svojim
delom. Pred nekaj leti pa sem opazil prvi pomor rib. Do njega je pri-
-šlo zaradi nesnage in pomajkanja vode. Zaradi pomora postrvi sem
utrpel škodo, ki je znašala pol starega mil. dinarjev, vendar sem os-
-tal tiho. Toda pomori so se nadaljevali, zato sem KS-Trzin zaprosil
za čiščenje struge, ki je bila popolnoma zasuta z razmoreznimi odpad-
-ki. Le te v vodo močajo stanovalcji zgradb ob Dobensčici. Vodna skup-
-nost Ljubljanica-Sava^{je} po mnogih posredovanjih končno očistila strugo,
vendar ne samo zaradi mojega ribnika, ampak tudi zato, da voda ne bi
več poplavljala travnikov in njiv (zaradi odpadkov in zasutosti struge
je bil vodni tok tako oviran, da je voda večkrat prestopila bregove).

Kljub temu, da je čiščenje stalo Vodno skupnost nekaj starih mil.,
pa se stanje ni kaj dosti spremenilo. Problem je v tem, da poskusni
center Jablje sedaj napaja živino vzdolž celotnega potoka. Temu je kri-
-va nedavno postavljena žična ograja, ki sedaj ne preprečuje živini na-
-pajanja vzdolž celotne struge. Pred prestavitevijo ograje je bilo na-
-pajanje mogoče samo v napajalniku. Ugotavljam, da je že po nekaj tednih,
odkar so strugo očistili, le ta zopet načeta in bo v kratkem tudi

BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU

zasuta, če se bo stanje nadaljevalo. Kdo bo plačal ponovne stroške čiščenja ? Ta voda je namenjena tudi za gašenje požarov, za kar ji obstoječi ribnik daje tudi potrebno količino in globino vode; je pa to tudi edina voda, ki bi bila v Trzinu še lahko čista, tudi pitna, saj priteče izpod grada Jablje.

Naj poudarim, da se struga zopet oži, da ljudje nadaljujejo z odmetavanjem odpadkov vanjo in da jo moram čistiti sam, če se hočem izogniti ponovnemu pomoru rib. Sprašujem se : " Kdo je pristojen za to, da bo struga ostala čista, da bo dovolj vode v slučaju požarov in kdo mi bo povrnil škodo v slučaju novega pomora rib? " (za prejšnje nisem dobil nobene odškodnine !!!)

Podobnik Ivan

Raški tek in partizanski marš

Letošnjega, že tradicionalnega " Raškega teka " na 12 km dolgi gozdni poti, ki je bil 4. junija s štartom in ciljem v Vodicah, sta se udeležila tudi predstavnika ŠD - Trzin, Praprotnik Janez in Černigoj Marjan. Na zelo zahtevni proggi z veliko vzponi in v zelo močni konkurenči nekaterih najboljših slovenskih teklačev, sta med okoli 40 udeležencii zasedla 13. in 15. mesto.

Ekipa LD - Trzin pa se je v soboto 25. junija udeležila partizanskega marša na Dobeno. Start je bil v Luki pri Mengšu, pot pa je vodila na Dobeno do " hruške, " kjer je bila časovna kontrola in strelna preizkušnja z malokalibrsko pištolo. Po opravljenem streljanju so ekipe nadaljevale pot do " vile, " kjer je vsak član ekipe metal bombe. Za dosežen rezultat so upoštevali čas, streljanje in metanje bomb. Naša ekipa je imela tudi najmlajšega predstavnika na maršu. Dosegli smo tretje mesto v konkurenči 12. ekip iz Loke, Mengša in Trzina, takoj za SK - Mengeš in GD - Mengeš. Z boljšim četrtem predstavnikom pa bi dosegli še boljši rezultat.

Ekipo so sestavljali Križman Andrej, Klavžar Vido, Praprotnik Janez in Smerajc Andrej. Na proglašitvi rezultatov je tov. Poje podaril, da naj bi se partizanskega marša udeležili tudi predstavniki

BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU - BRALCI ODSEVU -

ZZB - Trzin, ki na marš niso poslali svoje ekipe.

V drugi številki ODSEVA pa smo lahko prebrali, da so se na občnem zboru ZZB - Trzin dogovorili, da se bodo udeležili raznih pohodov in proslav v krajih, ki so priča zgodovinskih dogajanj med NOB. Svoje obljube bi lahko uresničili že na partizanskem maršu.

Smerajc Andrej

KRATKA PREDSTAVITEV KUD "FRANC KOTAR" TRZIN

Naše društvo je bilo ustanovljeno leta 1923 pod imenom "Nepolitično izobraževalno društvo Trzin". Društvo je vse do okupacije leta 1941, ko je bila dejavnost društva prepovedana, prirejalo številne predstave.

V povojnem obdobju je delo zopet zaživelo. Leta 1970 je društvo dobilo ime po svojem padlem članu -partizanu Francu Kotarju, KUD "Franc Kotar" Trzin.

KUD "Franc Kotar" Trzin šteje danes preko 200 članov, od tega jih je približno 50 aktivnih. Društvo ima za seboj že veliko število uspelih prireditev, za katere je dobilo že več priznanj; posebej omenim Kersnikovo nagrado za leto 1973. Trzin je v zadnjem času eno glavnih središč amaterske gledališke dejavnosti v domžalski občini; porok za njen uspešen razvoj v prihodnje pa je čedalje večje vključevanje mladine v naše društvo in njegovo tesno sodelovanje z družbeno političnimi organizacijami Trzina.

Naš delovni program obsega po 2 - 3 dramske prireditve na leto, s svojim programom pa sodelujemo tudi na vseh proslavah.

Za letošnje leto imamo poleg redne dejavnosti v načrtu predvsem preureditev odra in garderob. Seveda pa smo pri tem precej odvisni od pomoči KS, kakor tudi od Kulturne skupnosti. Ta preureditev je nujno potrebna, saj je znano, pod kakšnimi pogoji imamo vaje za predstave, kje imamo garderobo, kako je opremljena, kje imamo prepotrebno kulisarno...

Večkrat smo imeli vaje za predstave do poznih nočnih ur in to pozimi na mrzlem odru. Grelo nas je le upanje in tiho pričakovanje, da naš trud ne bo zaman, da bodo gledalci zadovoljni z našim delom, kajti prisrčen aplavz sovaščanov je vreden več kot vsaka druga pohvala.

Pri svojem delu in prizadevanjih pa vedno bolj opažamo, da je v Trzinu, kot tudi drugje, čedalje manj zanimanja za dramske prreditve, za proslave in sploh za kulturo. To je vse prej kot spodbudna ugotovitev, kajti marsikdo ve, kako si društvo s pomočjo DPO prizadeva, da bi med občani širilo kulturno dejavnost, da bi s svojimi predstavami popestrilo njihovo vsakdanost in se boril za še bolše uspehe na področju prosvete in kulture.

Meta Zajc

P.S.

Vse, ki jih zanima naše delo in imajo veselje do igranja, prisrčno vabimo k sodelovanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POJASNILO

Ko smo vprašali tajnika KS kako je z izvajanjem sklepa o tem, da poskrbi za čiščenje postaje, nam je pojasnil:

"Člani sveta krajevne skupnosti se niso strinjali s predlogom, da bi namestili honorarnega delavca, ki bi pometal postaje ter čistil koše za smeti, posipal ceste in podobno."

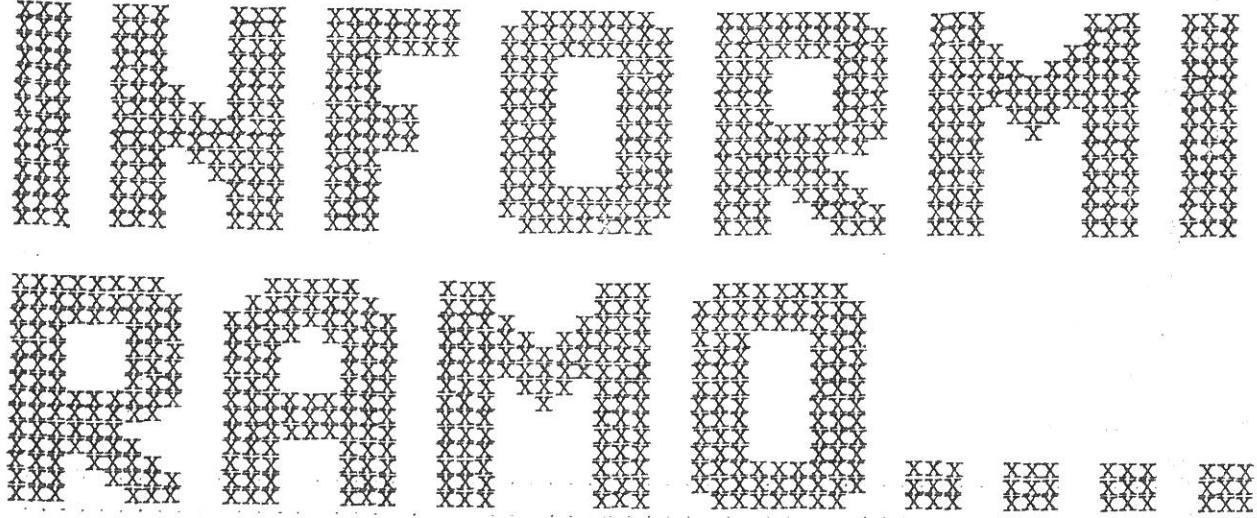
Kaj nam "nucajo" kante za odpadke, koški in podobne naprave, če pa so vedno polne in smeti ni mogoče več odmetavati vanje.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POČITNICE

Komisija za koordinacijo, ki razdeljuje finančna sredstva za delovanje organizacij in društev je bila "po najnovejših podatkih" že dvakrat nesklepčna. Upamo, da bodo do konca leta uspeli razdeliti sredstva za leto 77!

(Odsev je že brez denarja!!)

Na sestanku OO ZK Trzin 14/7/77 so udeleženci sprejeli naslednje sklepe :

Za sekretarja OK ZKS Domžale so potrdili tov. Narat Milana, za njegovega namestnika pa Mlakar Staneta. Potrdili so tudi listo kandidatov za občinski komite, hkrati pa so predlagali tudi kandidate terenskih organizacij za konferenco občinskega komiteja.

Za člana občinske konference ZKS Domžale je bil predlagan in izvoljen tov. Jože Kosmač.

Odločili so, da delegata 8. kongresa ZKS ne izvolijo nobenega člana iz naše OO ZKS.

Sklenili so tudi, da se bodo na naslednjem sestanku pomenu-li o možnih kandidatih za delegate v KS.

Pri obravnavi nepravilnosti v delovanju KS je bil sprejet sklep, da se tov. Štefe Matevžu zaradi nepravilnosti pri opravljanju funkcije predsednika KS, le ta odvzame.

Določili pa so tudi sklic na zbor delegatov, ki naj bi z obzirom na perečo problematiko uredila kadrovske probleme v KS.

Zapisnik izredne seje sveta Krajevne Skupnosti, ki je bila 15/6/77

Po razlagi tov. Kerševana, glede gradnje vrtca, trgovine in gostinskega lokala so prisotni sprejeli naslednji sklep, ki se nanaša na gornje probleme :

Potrdi se elaborat, ki ga je izdelal BIRO 71 Domžale (projekt številka 369) Vendar pa se je treba oddajo zemljišč za trgovino pridobiti soglasje SOV Domžale, načrt pa se zadrži na KS Trzin.

Tov, Deletič je predlagal, da se obrtna cona ob Ljubljanski cesti spremeni v cono za uslužnostne dejavnosti.

Skliče naj se sestanek, ki se ga bodo udeležili predstavniki BIRO-ja, GP Nova Gorica in KS Trzin in kjer se bodo pogovorili o možnosti kreditiranja vrtcev.

V nadaljevanju seje je tov. Vrbole prisotne seznanil z dve ma možnima varijantama gradnje terasastih hiš, ki bosta naknadno poslani v soglasje KS Trzin. Soglasje pa se izda pod istimi pogoji, kot za prejšnjo gradnjo.

Vsi načrti za nadaljno građnjo v novem delu Trzina bodo razgrajeni na KS Trzin.

Zapisnik seje Češnote otroškega varstva Trzina z 24/5/77 :

Delegati so obravnavali sledeče točke dnevnega reda :

- 1) Obravnavava samoupravnega sporazuma v luči izgradenj vzgojno-varstvenih ustanov v naši KS v obdobju 1976-80.
- 2) Iskanje možnosti za urejanje oblik vzgoje in varstva (varovanje na domu).
- 3) Nadaljnje razvijanje menjave dela na področju otr, varstva v krajevni skupnosti.

1) Lokacija za otroški vrtec je predvidena na parceli za lopo pri "Čebulovem mostu." Vrtec naj bi sprejel v varstvo 120 otrok. Gradnja brez zaklonišča bi stala 450 mil. SD. Trzinski vrtec bo prišel v plan po vrtcu v Domžalah, katerega naj bi pričeli graditi drugo leto. Če bi "Marles" dal kredit, bi lahko začeli z gradnjo v Trzinu že leta 1978, dograjen pa bi bil do 1979.

Sprejme se sklep :

Najprej naj bo zgrajen vrtes v starem delu Trzina (pri Čebulovem mostu). KS - Trzin naj se obvezno dogovori z Marlesom za

za kredit. Prve anuitete bi se začele plačevati šele 1980 s strani 'Skupnosti otroškega varstva - Domžale'.

Zaradi pomanjkanja sredstev v srednjeročnem planu, nas je dala SOV - Domžale v plan za leto 1979. KS - Trzin, ki predvideva gradnjo vrtca v letu 1978 mora poiskati možnost zagotovitev potrebnih sredstev za uresničitev plana (kreditni aranžmaji z investorji in graditelji stanovanjskih objektov). Predlagamo, da EOV - Trzin seznaní predsednika Sob Domžale, tov. Leniča s problemi gradnje vrtca v Trzinu!!!

2) Da bi omilili pereče probleme otroškega varstva v Trzinu, je bilo predlagano otroško varstvo na domu. Na zboru volilcev naj bi se natančneje razložilo ugodnosti varovalk na domu; o tem naj bi na zboru poročala tov. Breznik Majda.

3) Tov. Dolenc Iva si je prizadevala za delovanje cicibanove šole v Trzinu. Le ta je obstojala eno samo šolsko leto (1975/76), ki pa je zaradi pomanjkanja vzgojiteljic bila prekinjena. Ponovno naj bi z njo začeli jeseni; o vseh problemih pa bi se bilo potrebno pogovoriti s tov. Jarcem.

Pripis uredništva : Čeprav smo se z družbeno-političnimi organizacijami dogovorili, da nam bodo redno dostavljale zapisnike svojih sej in sestankov, le teh ne dobivamo redno, tako, da rubriko "Informiramo," objavljam v okrnjeni obliki.

DELO ČLANOV ORGANIZACIJE RK TRZIN

V Trzinu izmed mnogih organizacij uspešno deluje tudi osnovna organizacija Rdečega Križa. Poleg stalnega odbora šteje organizacija 264 podpornih članov, od katerih je 46 obrtnikov. Kot vidimo, je naša organizacija precej številna in tudi močna. Njene naloge so organizacija zbiranja starih oblačil, zbiranje starega papirja; naj povemo, da so člani ob Novem letu poskrbeli za obdaritev ostarelih in bolnih občanov, zbrali pa so tudi sredstva za potresno območje ob Soči.

OB ZAKLJUČKU - OB ZAKLJUČKU - OB ZAKLJUČKU - OB ZAKLJUČKU - OB

Kot vidite, smo čez naš ciklostil spravili tudi tretjo številko ODSEVA. Da, čez naš ciklostil, saj smo ga za potrebe ODSEVA (uporabljajo pa ga tudi druge organizacije) kupili z denarjem, ki smo ga zbrali z vašimi prostovoljnimi prispevki.

Dolžni smo vam zahvalo za ta prispevek; s tem ste potrdili podporo časopisu in nam vlili volje za nadaljnje delo, saj na ta način dobljeni prispevki niso bili majhni: vsega denarja se je namreč zbralo za 430 starih tisočakov. Kot že rečeno, smo 300 tisočakov porabili za ciklostil, ostalo pa za izid tretje številke.

Sedaj smo zopet "SUH Čakamo na sredstva koordinacije (ki so nam jih že bili obljudili).

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA :

OREL TONE
VOGLAR DAMJANA
KRALJ FRANCI
PIRC MARTA
ŠTIH JOŽE
ŠTEBE MIRO
CAPUDER MARJAN

Tov, Kralj Viliju se zahvaljujemo za dragoceno pomč, ki nam jo je nudil pri nastajanju tretje številke ODSEVA.